LATVIEŠU VĒSTNESIS

LATVIAN NEWS BULLETIN

The policy of this Newspaper is to provide our Latvian people in exile with all available news of importance concerning the world's happenings, of political, economic, cultural or social significance. And our special aim is to present the humanitarian ideals and achievements of the great Democracies — the United States of America and the British Empire. This aim, we know, will help maintain the spiritual and cultural unity of the Latvian people and — of all things — will yield hopes for a safer and happier future.

Redakcija-Editorial Office: Hotel Convikt, Dillingen/Donau, Bayern (13b) Iznāk divi reizes nedēļā — Published twice a week

Nr. 56 (58) **Authorized by Military Government and UNRRA** **Dillingenā, sestdien, 1946. g. 20. jūlijā**

M. Gauja

Liktenīgās dienas

Mūsu valsts pēdējā neatkarības gada jūnija un jūlija dienās risinājās liktenīgākie notikumi.

Priekš sešiem gadiem, kad mūsu zeme jau bija okupēta, Kirchenšteina valdība 1940. g. 4. jūlijā publicēja rīkojumu par Saeimas vēlēšanām. Viss notikšot saskaņā ar Latvijas demokratiskās republikas satversmi. Vēlēšanas būšot „vispārējas, vienlīdzīgas, tiešas, aizklātas un proporcionālas." Latviešu prāti it kā nomierinājās, jo vēlēšanu instrukcijā bija teikts, ka kandidātu sarakstus var iesniegt ar 100 Latvijas pilsoņu parakstiem. Pēdējais termiņš sarakstu nodošanai bija noteikts pl. 20, 10. jūlijā. Vēlēšanu instrukcijas 27. paragrafs paredzēja balsotājiem atsevišķas istabas vai nodalījumus, kur varētu sarakstus svītrot utt. Balsstiesības arī karavīriem.

5. jūlijā vēlēšanu lēmuma gadījumā kompartija rīkoja manifestācijas Rīgā. Gājiena priekšgalā blakus Latvijas valsts karogam bija arī sarkanais karogs. Tas, ka pēc pāris mēnešiem arī par nacionālā karodziņa nēsāšanu draudēja apcietināšana, 5. jūlijā tautai vēl nebija jāzina. Toreiz plakātos vēl sumināja Latvijas demokratisko republiku. Bija jau arī Staļina bildes, bet par Latvijas pievienošanu Padomju Savienībai ne vārda. Pie Padomju sūtniecības gājiena dalībniekus uzrunāja Višinskis: „Tautas vadoņa Staļina vadībā mēs nospraužam ceļus ne tikai savām tautām, bet arī jaunus ceļus citām tautām, pirmām kārtām mums draudzīgajām tautām, kuru vidū vienā no pirmajām vietām ir Latvijas republika." Rīkojumu kārtībā savāktie „manifestanti" sačukstas: vai tas nav drauds mūsu neatkarībai? Bet Kirchenšteins tūdaļ apgalvo: „Es vēlreiz sveicu mūsu valsts neatkarību un brīvību: tā mums ir, tā būs, tā pastāvēs. Mēs ticam Padomju Savienības augstākā vadoņa Staļina solījumiem. Latvijas patstāvība nodrošināsies, pamatojoties uz abpusēji noslēgto draudzības un palīdzības paktu." Progresīvo agronomu sapulcē runā vēlākais LPSR zemkopības tautas komisārs J. Vanags. Viņš apgalvo, ka komūnistu partija tagad vairs nav tā, kas bija 1919. gadā. Tagad 1919. gada kļūdas neatkārtos. Tagadējais lozungs ir — demokratiska Latvija. Padomju iekārtas tātad Latvijā nebūs. Tautas labklājības ministrs J. Lācis publicē rīkojumu par bijušās valdības upuru pabalstīšanu. Rīkojums nosaka, ka 4 bij. apcietinātie ārstējami uz valsts rēķina, 7 jāpiešķir brīvas vietas sanatorijās, 18 atpūtas namos. Tātad kopā „smagajos verdzības" gados cietuši 29 „cīnītāji". Valdība publicē arī rīkojumu par politiskiem vadītājiem armijā, kura „jādemokratizē". Ne vārda par sociālizēšanu.

6. jūlijā runā J. Pabērzs, R. Kļaviņš un J. Vanags un aicina sekot un klausīt tikai „tautas valdības norādījumus un rīkojumus" un lasīt komūnistu partijas laikrakstu „Cīņa". „Cīņā" rakstīts, ka piespiedu kollektīvizācijas nebūs, nacionālizācijas nebūs, Latvijas boļševizēšanas nebūs, izrēķināšanās ar bij. politiskiem darbiniekiem nebūs.

7. jūlijā arodbiedrību valžu un revīzijas komisiju kopsapulcē runā komūnistu partijas sekretārs J. Kalnbērziņš un apgalvo, ka „gāztais režīms PSRS un Latvijas 1939. g. savstarpējās palīdzības paktu negribēja pildīt, bet kopā ar angļu imperiālistiem kala plānus pret Padomju Savienību." Rīgā lasāmi pirmie demokratisko latviešu uzsaukumi vēlēšanām. Šajā blokā piedalās A. Ķēniņš, P. Berģis, K. Skalbe u. c. Lozungs — par brīvu, neatkarīgu Latviju. Programmā — sadarbība ar PSRS, valsts iekšējā celtniecība uz progresa

(Beigas 3. lappusē)

Lagvardija ieteic uzņemt AS Valstīs 250.000 DP

UNNRA uzskata, ka DP stāvoklis jāatrisina nekavējoties. — Nemitīga bēgļu straume no Polijas uz ASV joslu Vācijā

Vašingtonā, 11. jūlijā (UP). — UNRRA's ģenerāldirektors Lagvardija (La Guardia) kādā preses konferencē runāja par to DP likteni Vācijā un Austrijā, kas nevar vai negrib atgriezties savās dzimtenēs. Viņu skaits sasniedzot ap 630.000, to vidū 300.000 poļu un 150.000 no Baltijas valstīm. UNRRA tagad esot nonākusi stāvoklī, kas neļauj atlikt DP atgriešanos dzīvē. Lagvardija izteicās, ka ASV vajadzētu rādīt citām valstīm labu priekšzīmi un nākošo 6 mēnešu laikā vispirms uzņemt 120.000 DP uz normālo ieceļošanas kvošu konta. Bez tam vajagot atļaut ieceļot AS Valstīs vēl 130.000 DP ārpus noteiktās ieceļošanas kvotes. Šī priekšzīme pamudināšot arī citas valstis uzņemt DP un, varbūt, darīšot iespējamu arī 100.000 žīdu ieceļošanu Palestīnā.

„United Press" pie šī jautājuma ziņo no Berlīnes, ka DP problēma ar katru dienu kļūst smagāka un — kā izteicies kāds UNRRA's pārstāvis — jau pieņēmusi apmērus, kas rada bažas. Joprojām nemitīgā bēgļu straume, kas ieplūst Vācijā, apgrūtinot UNRRA's uzdevumu rūpēties par DP. Ik nedēļu pienākot klāt ap 1500 žīdu bēgļu, pa lielākai daļai no Polijas, un nākošajos mēnešos no Polijas sagaida vēl 40.000 bēgļu. No Polijas izbēgušie žīdi, baidīdamies no vajāšanas, liedzoties atgriezties savā dzimtenē. Anglija, Padomju Savienība un Francija tos savās joslās neuzņemot, kādēļ tie var patverties tikai ASV joslā.

Salzburger Nachrichten

Šoruden Centrālās padomes vēlēšanas

Virtembergas-Bādenas apgabala latviešu komitejas sēdē **Eslingenā**, kurā piedalījās arī atsevišķo nometņu pārstāvji, komitejas priekšsēdis A. Kacens, kā informē „Vienotā Latviešu Prese", ziņoja, ka LCP 4. sesijā Blombergā pārrunās arī LCK organizācijas jautājumu, jo pastāvot ierosinājums amerikāņu okupācijas joslā radīt īpašu LCK pārstāvniecības centru. Sesijas dienas kārtībā būs arī pārrunas par LCP vēlēšanām, kas notiks šoruden.

A. Kacens ierosināja radīt arī īpašu skolu kurlmēmiem un noskaidrot iespējas kaŗainvalidu arodapmācībām, pie kam ziņoja, ka kādā vācu tekstilfabrikā latviešiem ir radušās darba iespējas. Tāpēc nometņu vadītājiem jāreģistrē tekstilnozares arodu meistari un strādnieki, kas vēlas strādāt savā arodā, nezaudējot DP tiesības un apgādi. Šīs ziņas, sīki uzrādot, pie kādām mašīnām reflektanti strādājuši, jāiesūta Virtembergas-Bādenas apgabala komitejai Eslingenā.

A. Kacens šajās dienās, pēc Eslingenas „Latviešu Ziņu" informācijas, apmeklēja ASV bruņoto spēku virspavēlnieka štābu Frankfurtā un par sarunu rezultātiem ar štāba virsniekiem izteicās: „Latviešu bij. karavīru atbrīvošana no gūstekņu nometnēm amerikāņu okupācijas joslā tuvojas nobeigumam. Vienā nometnē atbrīvošana notikusi, pielaižot atbrīvošanā arī Baltijas tautu komitejas pārstāvi. Pārējās nometnēs atbrīvošana notikusi bez šo pārstāvju piedalīšanās. Atbrīvojot latviešu bij. karavīrus kopā ar vāciešiem, viņu dokumentos atzīmēta piederība pie „Waffen-SS". Ir cerība, ka šo atzīmi, kas neatbilst latviešu karavīru dienesta apzīmējumam, jo viņi piespiedu kārtā mobilizēti Latviešu leģionā un nekad nav bijuši vācu „SS" vienībās, vēlāk izdosies svītrot. Tās atbrīvošanas komisijas, kurās nav pieaicināti Baltijas tautu pārstāvji, atlaižamiem nav noskaidrojušas turpmākās tiesības uz DP statūtu, līdz ar ko vēl joprojām ir neskaidrs jautājums par viņu uzņemšanu DP nometnēs. UNRRA's galvenais direktors Vācijā ģen. Morgans savā jaunākajā rīkojumā gan nosaka, ka UNRRA's atbalstu turpmāk saņems agrākie „Wehrmacht" piederīgie — ārzemnieki, neatkarīgi no viņu pavalstniecības, ja tie varēs pierādīt, ka mobilizēti piespiedu kārtā, bet praktiski šī rīkojuma iedzīvināšana vēl atrodas noskaidrošanas stadijā. Pārrunājot latviešu bij. karavīru uzņemšanas iespējas DP nometnēs, amerikāņu armijas štāba virsnieki kā uz negātīvu parādību norādīja, ka karavīri bez atļaujām plūstot no ziemeļiem uz dienvidiem — no nometnes uz nometni."

Mūs informē, ka LSK delegācijai ar dir. R. Liepiņu priekšgalā 11. jūlijā amerikāņu 3. armijas štābā paskaidrots, ka no gūsta atlaistiem bijušiem karavīriem, kam nav kur apmesties, iekārtotas īpašas nometnes Laufenā, Landshutā, Regensburgā, Neinburgā un Bensheimā (Hesenā). Bavārijā šo nometņu direktors ir kapteinis Maki Regensburgā. Šīs nometnes paredzētas no tikai Baltijas tautu piederīgiem, bet dažādu nāciju no gūsta atlaistiem pilsoņiem. — No atbrīvoto latviešu bij. karavīru puses mūs informē, ka pieminētās nometnēs jaunus iemītniekus vairs neuzņem.

LSK direktors R. Liepiņš mūs bez tam informē, ka internēto civilistu atlaišana notiks Darmštates nometnē, kur darbojas īpaša komisija. Lai atvieglotu komisijas darbību, internēto piederīgie var iesniegt tai rakstiskus lūgumus angļu valodā, pievienojot attiecīgus apliecinātus dokumentus. Tuvāka informācija šajā jautājumā saņemama LSK — Uhlandstr. 7, Esslingen/Neckar, Württemberg (14a).

Jauns posms latviešu dzīvē Dānijā

Dānijā, kā zināms, vairākās bēgļu nometnēs mīt ap 1800 latviešu, kuŗus līdz šim aprūpēja Dānijas Sarkanais krusts, pie kam šo nometņu iemītniekiem nebija tiesību strādāt dāņu uzņēmumos un pasākumos. Ar 1. jūniju šī kārtība mainīta un tagad visiem bēgļiem — nevāciešiem atļauts strādāt visās tajās nozarēs, kur trūkst darbaspēka, līdz ar ko darbā iesaistītiem atļauts arī dzīvot ārpus nometnēm. Iesaistīšanās darbā tomēr nevar notikt privātā kārtā, bet vienīgi ar dāņu darba apgādes biroja vidutājību, kas reflektantus norīko darbos un uztur sakarus ar dāņu Sarkano krustu un pašu bēgļu pārstāvībām.

Atalgojuma ziņā uz bēgļiem attiecināti tie paši noteikumi kā uz dāņu strādniekiem, un tāpat tas ir ar darba laiku un citiem darba noteikumiem. Darbā iesaistītiem pašiem no saviem līdzekļiem jāmaksā par uzturu, dzīvokli, apģērbu, ārsta palīdzību, izņemot gadījumus, kad veselības stāvoklis prasa ievietošanu slimnīcā.

Pēc jaunās kārtības bēgļi iedalīti 4 katēgorijās. 1. Tādi, kas dzīvo un strādā ārpus nometnēm, līdz ar ko tie vairs nesaņem dāņu Sarkanā krusta aprūpi un nometnēs var atgriezties vienīgi tad, ja Dānijas darba un sociālā ministrija ir paskaidrojusi, ka viņu darbaspēkam vairs nav pieprasījuma. Viņu ģimenes locekļi nometnēs var palikt un līdzšinējo apgādi saņemt arī turpmāk. Bēgļiem, kas bez pašu vainas zaudē darbu, ierīkos divi atsevišķas transitnometnes, kur tie varēs uzturēties, kamēr no jauna atradīs darbu. 2. Bēgļi, kas strādā ārpus nometnes, bet dzīvot paliek nometnē. Šīs personas par uzturu un dzīvokli nometnē maksā 3 kronas dienā. Ja viņi uzturu saņem darbavietā, tad par dzīvokli nometnē jāmaksā 1 krona dienā. 3. Personas, kuŗām nevar sagādāt piemērotu darbu un kas paliek nometnēs tāpat, kā līdz šim. To vidū ir veci cilvēki, slimie, mātes ar maziem bērniem un tādi, kas pēc savas līdzšinējās izglītības nav piemēroti darbiem, kādi pašreiz atrodami. Vai attiecīgais nometnes iemītnieks uzskatāms par piemērotu atrodamam darbam, to kopā ar nometnes vadību izšķir īpašs inspektors. 4. Bēgļi, kas no darba atsakās vai arī nevēlas padoties parastiem nometnēs paredzētiem kopdzīves noteikumiem. Šādas personas ievietojamas īpašās slēgtās nometnēs.

Jaunie noteikumi arī paredz, ka tie, kas nestrādā, privāti ārpus nometnēm nevar dzīvot. Jaunie noteikumi nav attiecināti uz krieviem, austriešiem, dienvidslaviem, besarābiešiem un visiem Vācijas pavalstniekiem, ciktāl viņi vēl nav atgriezušies dzimtenē.

Pie jaunajiem noteikumiem Dānijas Sarkanais krusts paskaidro, ka Dānijas valdība bēgļu uzturēšanai līdz šim izdevusi 2 miljonus kronu mēnesī, bet līdz šim par to nav saņēmusi nekādu atlīdzību no kādas citas zemes. Dānijas valdība domājot, ka arī nākotnē nevarot rēķināties ar šo izdevumu atlīdzināšanu. Arī Dānijas Sarkanam krustam neesot līdzekļu, lai varētu uzturēt bēgļu nometnes līdzšinējā sastāvā. Dānijas Sarkanais krusts tāpat nevarot garantēt, ka turpmāk nometnēs būs tikai vienas tautības iemītnieki, kaut gan centīšoties no jauktām nometnēm izvairīties. Ja bēgļiem tagad piešķirtas tiesības uz darbu, tad tas esot darīts pārliecībā, ka bēgļi respektēs dāņu darba likumus un noteikumus un ikviens savā darba vietā pienākumus veiks kārtīgi.

Tā kā Dānijā pastāv diezgan liels bezdarbnieku skaits, tad bēgļiem atļautie darbi paredzēti visvairāk lauksaimniecībā, mājsaimniecībā (sievietēm) un dažās tehniskās nozarēs. No latviešu bēgļiem pirmajās 2 nedēļās darbos jau iesaistījušies apmēram 10 proc.

J. Vestfālis

4 lielo konference beigusies

Molotovs atsakās pārrunāt Austrijas jautājumu, kamēr nebūs izvākti visi DP

Parīzē, 13. jūlijā (UP). — Pēc 4 nedēļu nepārtrauktām dienas un nakts apspriedēm ārlietu ministru konferencē Parīzē ASV ārlietu ministrs Berness šodien pēcpusdienā lidmašīnā devās mājup, ieguvis veselu rindu uzvaru, panācis dažas vienošanās kompromisa ceļā un nedaudzos jautājumos cietis neveiksmes. Nākamais solis sāpīgajā oficiālā miera dzimšanā sāksies turpat Parīzē 29. jūlijā, kad 21 valsts delegāti sapulcēsies, lai diskutētu, eventuāli grozītu un ratificētu miera līgumus Italijai, Somijai, Ungārijai, Rumānijai un Bulgārijai, kuŗus 4 lielvalstu ārlietu ministri pagājušās 4 nedēļās izstrādāja ar lielām grūtībām. Priekš iekāpšanas lielajā 4 motoru lidmašīnā Berness pastāstīja reportieriem, ka raugās uz nākotni ļoti optimistiski un ka viņam būtu kas sakāms tiem, kas domā, ka viņš piekritis pārāk daudz kompromisiem. „Nevar būt miera līgumu bez kompromisiem, un miera līgumi ir nepieciešami, lai izbeigtu karastāvokli pasaulē. Jūs nevarat dot pasaulei mieru, vienkārši pavicinot burvja zizli virs tās." Berness izteica nožēlu, ka nav bijis iespējams panākt vienošanos par Vāciju un Austriju, bet solījās turpināt pūles šajos jautājumos un izteicās: „Varbūt mums nākamreiz palaimēsies labāk." Berness izteica cerību, ka 4 lielie atkal sapulcēsies, lai sāktu nākošās apspriedes tūlīt pēc septembŗa miera konferences noslēguma. Pēdējā šīs konferences sēde iepriekšējā vakarā beidzās bez vienošanās par Austriju un Vāciju.

Molotovs, kam bija viena no galvenajām lomām visās konferences nevienprātībās, atteicās pārrunāt Austrijas miera noteikumus, kamēr no šīs zemes nebūs izvāktas visas pārvietotās personas. Berness paskaidroja, ka nevar šo priekšlikumu diskutēt tāpēc, ka viņam nav pietiekamu ziņu par 250.000 DP amerikāņu joslā Austrijā. Pamatojoties uz pagājušā nedēļā izdoto krievu rīkojumu par visu vācu īpašumu apķīlāšanu Austrijā, Berness ierosināja iecelt lietpratēju komisiju, kas noteiktu, kas uzskatāms par vācu īpašumiem. Molotovs noraidīja arī šo priekšlikumu, teikdams, ka šis jautājums nav darba kārtībā. Berness atbildēja, ka arī DP jautājums nav bijis darba kārtībā. Kritizēdams Sabiedroto palīdzības darbu pārvietotām personām, Molotovs raksturoja tās par reakcionārām un naidīgām pret Padomju Savienību. Viņš izteicās arī, ka Austrijā joprojām spēkā daudzi nacistu likumi un ka daudzi nacisti joprojām atrodas postenos, pie kam sodīti tikai nedaudzi augstākie nacisti.

Iepriekšējās konferences dienās ārlietu ministri pārrunāja Vācijas jautājumu. Molotovs, pirmo reizi skaidri izteikdams Kremļa viedokli Vācijas jautājumā, paziņoja, ka pēc viņa ieskatiem Vācija nebūtu saskaldāma vai padarāma par federātivu valsti bez vācu tautas piekrišanas. Apzīmēdams revanšu par nožēlojamu politiku pret sakautu ienaidnieku, Molotovs deklarēja, ka Vācija nav padarāma par lauksaimniecības valsti, ka tās rūpniecība saglabājama un tērauda produkcija veicināma ar priekšnoteikumu, ka jānodrošinās pret šīs rūpniecības izmantošanu kara nolūkiem. Padomju ministrs paziņoja ārlietu ministru padomei arī to, ka pēc iespējas drīz būtu radāmas centrālas administrātivas pārstāvniecības, lai ar to ievaditu konstitūcijas radīšanu Vācijas centrālai valdībai, ar kuŗu Sabiedrotie varētu

(Beigas 4. lappusē)

Chronika

Kooperātoru sanāksmē Eslingenā nodibināts kooperātīvo organizāciju centrs amerikāņu okupācijas joslā, ievēlot 12 centra dalībnieku. Pēdējie par savu vadītāju ievēlējuši K. Mūrnieku no Eslingenas. Darbības paplašināšanai centra sastāvā nolemts pieaicināt arī piensaimnieku pārstāvjus — J. Plato no Lauingenas un Gailīti no Eslingenas. Tāpat nolemts pieaicināt skolu darbinieku pārstāvjus — Virtembergas-Bādenas apgabala tautskolu inspektoru A. Azaci un Eslingenas tautskolas pārzini J. Vinteru. Kooperātoru sanāksme 10. jūlijā notikusi arī Vircburgā, bet augustā tādas paredzēts rīkot Hanavā, Minchenē un Nirnbergā (—a). — Augsburgā Hochfeldas un Haunštetenas latviešu nometnes kultūras darbinieki nolēmuši rīkot dziesmudienu, aicinot tajā piedalīties arī citu nometņu korus. Dziesmudiena tomēr varēs notikt vienīgi tādā gadījumā, ja tās rīkošanu atbalstīs UNRRA's vadība un Militārā valdība dos savu piekrišanu. — Augsburgas Hochfeldas nometnes latviešu komitejā par priekšsēdi ievēlēts māc. Ž. Upīte (O. Krolls). — Šinīs dienās lielākajā latviešu centrā Austrijā — Glāzenbachā pie Zalcburgas UNRRA reģistrēja tos tautiešus, kas vēlas pārvietoties pie piederīgiem Vācijā. No 550 Glāzenbachas latviešiem tādu vēlēšanos izteica 383. — 1. jūlijā Glāzenbachā sāka darboties 1. un 2. ģimnazijas klase. Šī ir vienīgā ģimnazija latviešiem Austrijā. — Par Zalcburgas latviešu komitejas priekšsēdi ievēlēts „Latviešu Balss Austrijā" galv. redaktors Ēvalds Freivalds (Rūd. Kalniņš). — Rotenburgas latviešu nometnē, līdzšinējās komitejas pilnvaru laikam izbeidzoties, jaunajā komitejā par priekšsēdi ievēlēts L. Zeps, bet par locekļiem M. Bankovics un J. Beikmanis. Nometnē nodibināta arī labklājības komiteja ar 6 locekļiem, kuŗu vada UNRRA's darbiniece Karolina un kuŗas uzdevums ir rūpēties par nometnes iedzīvotāju labklājību (A. Počikājevs). — Katoļu bīskaps Urbšs nesen apmeklējis katoļu draudzi Lībekā. Viņš izteicies, ka, pēc saņemtām ziņām, Latvijā palikušos garīdzniekus izsūta. Nesen saņemta ziņa par 11 katoļu garīdznieku izsūtīšanu uz Padomju Savienību („Rīgas" nometnes „Ziņas" Lībekā). — Eltinā, Holšteinā, iekārtota jauna Baltijas tautu bēgļu nometne, kuŗā jau ieradušies vairāki simti latviešu no Lībekas. Nometnes tautiešus nesen apciemoja rakstnieks Vilis Lesiņš, nolasīdams kādu trimdas laikā radītu darbu. Ļoti rosīgs jaunās nometnes iekārtošanā un kultūrālās dzīves attīstīšanā ir nometnes komandants Pakulis (Ēriks Miesnieks). — Grosenbrodē 7. jūlijā māc. R. Mužiks iesvētīja 41 jaunieti. Mazā Grosenbrodes ev.-lut. baznīciņa bija dievlūdzēju pārpildīta. — Nesen jūrā noslīka Grosenbrodes nometnes tautietis Arvīds Treimanis no Laucienes Daigiem. Braucot laivā, vējš to dzinis jūrā prom no krasta. Kad laiviņa atradusies jau 200 m jūrā, T. izlēcis un mēģinājis krastu sasniegt peldus. Tas tomēr neizdevies un T. nogrimis (J. Vestfālis). — Karintijas latviešu komiteja lūgusi angļu Militāro valdību Klagenfurtā atļaut latviešiem no Karintijas pārcelties uz pagaidu dzīvi Vācijā. 327 tautieši iztelkuši vēlēšanos pārcelties uz amerikāņu un 80 uz angļu okupācijas joslu. Uz lūgumu saņemta noraidoša atbilde, jo no amerikāņu joslas saņemts paziņojums, ka tur pārbraucējus nevarot uzņemt un neesot izredžu, ka labvēlīga atbilde gaidāma arī no angļu joslas. Karintijas latviešu komitejas tagadējā adrese ir: Post Möllbrücke, Pattendorf 4, Kärnten, Oesterreich. — Parīzē nodibināta latviešu palīdzības komiteja Francijā. Tās mērķis pabalstīt tautiešus, kas kaŗa apstākļu dēļ nonākuši Francijā, un arī citus trūcīgos latviešus, kas uzturas Francijā. Komitejas (Comité d'Entr'aide Letton en France) adrese: 66 Rue de Seine, Paris VI-e, France. — Beļģu avīze „L'Occident" raksta, ka Argentīnas valdība apspriežot projektu par imigrāciju no Eiropas, Afrikas un Mazāzijas. Šis plāns, pēc avīzes domām, visvairāk varot interesēt poļus, dienvidslavus, ukraiņus, Sīrijas libanoņus, latviešus, lietuviešus, igauņus un arabus. Imigrācija pēc plāna paredzēta 3 gadus („Latviešu Balss Austrijā"). — Latviešu teātris Mērbekā gatavojas pirmizrādei 23. jūlijā. — Šekspīra komēdijas „Divpadsmitā nakts" jaunuzvedumam režisora O. Uršteina vadībā („Latviskais Vārds" Mērbekā"). — Pie UNRRA's 114. vienības Augsburgā nodibināts institūts, kuŗa uzdevums gādāt par DP aizstāvību tādos gadījumos, kad vācu policija tos aizturējusi ārpus nometnes robežām. Institūtā ieiet arī pārvietoto personu komiteju pārstāvji no visām Augsburgā novietotām 5 tautībām — latviešiem, lietuviešiem, igauņiem, poļiem un ukraiņiem („Nākotnei" Augsburgā). — Mērcfeldas latviešu nometnē vienā tautiešu daļā novērota tieksme izvairīties no darba. To mēģina panākt gan ar aizbildināšanos, gan ar neveselību, gan sūtot savā vietā darbā citus, gan arī uz darba vietu no rītiem aizbraucot, bet pašā darbā neierodoties. Arī sievietes cenšoties izvairīties no virtuves un citiem nometnes darbiem. Nereti virtuvē darbā norīkots 20 sieviešu, bet faktiski darbā ierodoties mazāk kā puse. Turpmāk nometnes vadība pret darba disciplīnas neievērotājiem lietos represijas („Dienas Ziņas" Mērcfeldā).

Edgars Švēde

Rūdolfs Blaumanis manās atmiņās

3.

Kādu laiku Blaumanis nebija Rīgā, jo laiku pa laikam aizbrauca uz Brakiem, kur cerēja atrast atpūtu un atgūt veselību, kas nebūt nebija tik laba, kā viņš pie savas iznesības un jautrības to mēdza izrādīt. Smalkjūtība vienkārši neļāva Blaumanim daudz runāt par sevi, viņa domas, gādība un vārdi arvien piederēja citiem. Bet, varbūt, viņš pat pilnīgi neapzinājās, cik ļauna slimība viņā slēpjas. Katrā ziņā rakstnieka darba apstākļi tumšā, putekļainā redakcijas kantorī un dzīves apstākļi nelielā mēbelētā istabiņā nebija tādi, kas neveicinātu slimības attīstīšanos. Blaumani atkal satiku — tas varēja būt 1898. gadā — pavisam nejauši kādā svētdienas rītā Rīgā uz ielas, kad gāju uz mūsu ģimnazistu lasāmo vakaru. „Lasāmos vakarus" mēs rīkojām svētdienu rītos, drīz pie viena, drīz otra biedra, jo krievu ģimnaziju priekšniecība to uzskatīja par neatļautu nodarbošanos ar politiku, lai arī šajos „vakaros" mēs nodarbojāmies tikai ar latviešu valodu, vēsturi un literatūru, ko ģimnazijās toreiz nemācīja. Ar politiku vārda īstā nozīmē mums tur iznāca ļoti maza saskaršanās. Ja pretēji toreizējām pārkrievināšanas tendencēm uzsvērām latvietību un gribējām to izkopt, tad to uzlūkojām par savu dabīgu, neatņemamu tiesību un svētu pienākumu. Rīgas „lasāmie vakari" pastāvēja pāri par 30 gadu un viņu dibinātāji bija sabiedriskā dzīvē redzami vīri. Tajos par biedriem ir bijuši tādi vīri, kā Puriņu Klāvs, Stučka un Rainis. 1896./7. gadā „lasāmos vakaros" bija notikusi šķelšanās, jo aizgāja projām Jānis Asars ar saviem domu biedriem un nodibināja jaunu ģimnazistu pulciņu „Atauga", kamēr Ansis Buševics, vēlākais sociāldemokratu līderis un zvērinātais maskavietis, kas viņam tik dārgi bija jāsamaksā ar deportēšanu, palika uzticīgs „lasāmiem vakariem." Tur jaunekļi nopietni strādāja, uzcītīgi izmantoja diezgan plašo bibliotēku, kur 2 lielos skapjos bija savākta visa latviešu literatūra un kur glabājās reti eksemplāri par Baltijas vēsturi un latviešu jautājumiem. Rokrakstā vai uz hektografa novilkts iznāca mēnešraksts „Uz priekšu!", kur mūsu jaunie spēki vingrinājās dzejā un prozā. Derīgo grāmatu nodaļa pat bija izdevusi 2 burtnīcās vakarnieku populāro rakstu virkni „Vārpas".

Arī Blaumanis zināja par šo vakarnieku darbību un kad toreiz, uz ielas satiekoties, dzirdēja, kurp eju, izteica vēlēšanos nākt līdz. To svētdienu sapulce notika Latviešu etnografiskā mūzejā, kas aizņēma diezgan plašu istabu vecajā (pirms ugunsgrēka) Rīgas latviešu biedrības namā, pašā augštāvā, un kur svētdienas rītā bija jāiet un jāmaldās pa sāndurvīm un pa skatuves kāpnēm. Blaumanis, pats labs Rīgas latviešu biedrības skatuves pazinējs, brīnījās, pa kādiem gaiteņiem un kāpnēm viņam šoreiz bija jāiet.

Vakarnieki bija priecīgi pārsteigti par tik retu viesi un tai pašā laikā norūpējušies, ka nav sagatavojušies sniegt viņam kaut ko īpašu. Tīri vai par spīti, šoreiz bija kārta divi referātiem, ko lasīja biedri, kas nebija ne pulciņa apdāvinātākie, ne uzcītīgākie. Sekojošās debatēs abi dabūja no citiem asu un pelnītu kritiku un skarbus vārdus. Blaumanis, kas gan pats debatēs nepiedalījās, pēc sapulces man atzinās, ka taisni šīs debates un gars, kas tanīs izpaudies, bijušas visvērtīgākais, ko viņš guvis. Nopietnā pieeja jautājumiem darot viņam patiesu prieku. Pēc referātiem un debatēm Blaumanis pateicās par doto iespēju piedalīties sapulcē un sacīja, ka viņš no laukiem atvedis līdz ciema kukuli, ko gribot sadalīt ar mums.

Un tad Blaumanis pats mums lasīja savu nupat pabeigto Andriksonu. Kā viņš to lasīja! Man grūti to attēlot, bet par to liecināja dziļais iespaids, ko noveles lasījums atstāja uz visiem klausītājiem. Blaumanis ar balss dažādu noskaņojumu atveidoja drāmatisko barona un Andriksona dialogu, visu pārliecību ielikdams Andriksona replikās, attēlodams veselu polifonisku, toņiem bagātu skālu, lai darītu iespaidīgāku traģisko sarežģījumu, kas novedis Andrīksonu līdz konfliktam ne vien ar likumu, bet arī ar savu sirdsapziņu. Cik reizes vēlāk neesmu pārlasījis Andriksonu, un arvien man tad skan ausīs Blaumaņa balss, kas tik pilnīgi izcēla visus viņa lielās mākslas smalkumus.

Personīgi Blaumani pēc šīs neaizmirstamās satikšanās „lasāmā vakarā" vairs neesmu redzējis, jo mūsu ceļi vairs nav krustojušies un mēs paši dzīvojām tālu viens no otra. Tikai pa aplinkus ceļiem vēl varēju uzturēt zināmus sakarus ar rakstnieku. Vispirmā kārtā tas bija ar Blaumaņa drauga A. Būmaņa vidutājību Rāviņa izdoto „Pēterburgas Avīžu" pēdējā posmā. Būmanis man stāstīja, cik neciešamas bijušas abu attiecības ar izdevēju, kam šī avīze bijusi tikai veikala lieta, un kas nekad idejiski nav stāvējis tuvu tam, ko Blaumanis un Būmanis pauda avīzes slejās. Ļoti iespējams, ka taisni dzīve Pēterpilī ir bijusi tā, kas Blaumaņa slimībai ļāvusi tik spēji pasliktināties.

Netiešā saskarsmē ar Blaumani vēl biju, kad viņš 1905. g. dzīvoja Valmierā pie sava drauga Grestes un dzīvi piedalījās visos tā gada likteņgajos notikumos. Viņš toreiz Valmierā bieži ir bijis viesis mana tēva mājā un par viņu man stāstījuši tēvs un māsa, kas nevarēja nopriecāties par sirsnību un laipno izpratni, ar kādu Blaumanis apveltīja katru, kam bijusi ar viņu darīšana. Viņš pratis pulcināt un īsā laikā saliedēt ap sevi mazo teātŗa darbinieku saujiņu, kas piedalījušies viņa teātŗa izrādēs.

Tikai 1942. gada vasarā, kad gadījums mani aizveda uz Ērgļiem, garām braukdams, varēju apmeklēt Blaumaņa kapa kopiņu skaistajā Ērgļu kapsētā. Stāvēju pie viņa kapa un atcerējos jaukos brīžus, ko līktenis man bija dāvājis pavadīt rakstnieka sabiedrībā. Varēju viņam vēlreiz pateikties par lielo „ciema kukuli", ko viņš kā rakstnieks un kā cilvēks ir atstājis ne man vien, bet visai mūsu tautai.

Jauni izdevumi

Apgāds „Kursa" (īpašnieks Emīlis Skujenieks, DP Center 2 „Saule", Geesthacht/Elbe) savu darbību uzsācis ar J. Raiņa Daugavas izdevumu mazā formātā. Grāmatiņa vienkārši, bet glīti apgādāta E. Ābeles ilustrātīvā ietērpā ar šī paša autora 4 zīmējumiem uz atsevišķām krītpapīra lapām un Raiņa portretu. Tagadējos trimdas apstākļos šis lielā dzejnieka darbs gūst jaunu noskaņu un viņa humānisms, taisnības un tiesību neklusināmā balss skan uz mums pāri laikam ar kvēlu aicinājumu nepagurt. Grāmata maksā 5 markas un to var pasūtināt arī pa pastu, cenai pievienojot sūtīšanas izdevumus. Jūlija beigās apgāds sola Emīļa Skujenieka noveļu krājumu „Sīkās kļūmes".

Viļa Štāla apgāds Kemptenā arī mazformātā izdevis Ernesta Aistara stāstu Vēju saucējs, ko tikpat labi varētu dēvēt arī par noveli. Tajā risināts temats par konservātīvo un progresīvo spēku sadursmi, par personības nozīmi. Darbības risinājumam izdevīgi izvēlēta mazpilsēta, ģimnazijas skolotāju un jauniešu vide, kas autoram ļauj asi konturēt pretspēku sadursmi. Grāmatiņas iekārtojumā varētu vēlēties šaurāku salikumu lappusēs, lai arī tas prasītu vairāk papīra nekā tagadējā veidā. Vēja saucēja vāku un pāris viņetes zīmējis Viestarts Aistars.

„Saules" nometne Gēstachtā izdevusi bērnu grāmatu Visi savus darbus dara. Tajā izmantoti Ed. Brencēna zīmējumi lasāmai grāmatai (K. Štelmachera vāks), kam tekstus piedzejojis un pielāgojis E. Skujenieks. Nepateicīgo uzdevumu viņš veicis it sekmīgi, atsevišķos zīmējumus iesaistīdams sakarīgā patēlojumā. K. Rs.

Tautiešu labā

„Latviešu Vēstneša" izdevējs un galv. redaktors V. Baltkājis saņēmis šādu Lauingenas latviešu nometnes sekretāra rakstu: „1946. g. 27. jūnijā. — Saņēmu jūsu ziedotās 1500 marku, kuŗas izlietojām nometnes labklājības daļas uzturēšanas izdevumu segšanai. — J. Vairogs."

Veronika Strēlerte

Saules tilts

Elpoja smaržīgās liepās
Vakars glāsains un silts,
Pāri ūdeņiem stiepās
Ugunīgs saules tilts.

No vārīga debesu zelta
Viļņos, kas dreboši spīd,
Mana cerība celta,
Mana gaisma šobrīd.

Vēja spārniem ja skriešu,
Sabirzīs trauslais stars,
Iešu un nepāriešu —
Atgriezīsies mans gars.

Anšlavs Eglītis

Heincs Diters Faigle

(2. turpinājums)

Vēstule lipa pie galda viņa priekšā kā pretīga gļotaina plēve. Kā viņš vēlējās to nogrūst, iznīcināt, ietriekt atpakaļ nebūtībā! Bet kaut kas sirds dziļumos teica, ka vēstule patiesa.

„Kopš divi mēnešiem", tur stāvēja rakstīts. Tieši tik ilgi vilkās viņa jaunā ģimenes laime. Viņš saviebās, kā indi iedzēris, un paslēpa seju rokās. Pārāk pēkšņi nāca šī samierināšanās. Pārāk mīļi, pārāk cukuraini sievietes izturējās pret viņu. Pārāk lutināja, pārāk apkalpoja. Pat Zīgburga, kas bija diezgan draiska un izlaista, bija kļuvusi rātna un vienmēr mīļi uzsmaidīja. Tikai — viņa rāvās un drebēja, kad viņš to gribēja ciešāk noglāstīt. Viņa bija pēkšņi kļuvusi bikla un tramiga. Veselīgais, dūšīgais bērns, kas nebaidījās no trauksmēm un šāvieniem, tagad lēca augšā un bālēja no mazākā troksnīša, miegā vaidēja un kliedza. Vakar pat — viņš bija pārnācis drusku agrāk. Pie vakariņām sēstoties, uz kāpnēm priekšnamā kaut kas nograbēja. Zīgburga iekliedzās, nobālēja kā drāna, tad pēkšņi sāka skaļi dziedāt un smieties. Direktors sāpēs saguma krēslā. Kas gan varēja grabēt priekšnamā, ja viņi visi četri sēdēja pie galda? Viņa atmiņa kļuva kā svārpsts un urbās nesenajā pagātnē kā dzīvā miesā. Viņš atcerējās, ka vēl nesen, domādams un plānodams līdz pusnaktij, bija gulējis nomodā. Pēkšņi bija licies, it kā viens klusu atver un atkal aizver āra durvis. Viņš pats, saprotams, nevarēja iet palūkoties. Iesprādzēšanās aparātā vilkās labu pusstundu. Viņš sūtīja sievu, bet tā pasmējās un apmierināja viņu labiem vārdiem.

Gadījums pēc gadījuma, sīkums pēc sīkuma, pusvārdi, žesti, smīni, trokšņi un čauksti uznira kā riebīgi kukaiņi no atmiņu duļķes. Šaubas uztrinās asas kā nazis un slīdēja pār pašām dzīvības dzīslām.

Beidzot Anna Helena bija izlūgusies viņa ārdurvju atslēgu, jo savu teicās pazaudējusi un no tā laika viņš katrreiz, pārnākdams no darba, zvanīja kā svešinieks. Tūdaļ virtuves logā parādījās mīļi smaidīdama sieva vai Trautele, un viņš varēja ieiet. Direktors pataustīja kabatā nozaudēto atslēgu, to viņš šorīt, meklēdams lieku apkakles pogu, bija atradis sievas šujamlietu kastītē. Viņš bija lauzījis galvu, ar kādu jauku joku patincināt sievu, bet tagad lādēja savu neapķērību — sieva, taču, šuva un lāpīja ik dienas. Skaidrs! Viņa namā slēpās svešs cilvēks. Svešs? Krēsla paroces nokrakšķēja spīvā kampienā. Ļoti iespējams, ka viņš šo cilvēku pazina pat pārāk labi!

Briesmīgas dusmas viņu sagrāba. Viņu — gudro, tālredzīgo, asprātīgo politiķi, visgudrāko, visapķērīgāko vīru Pfiferlingenā šīs sievietes nekautrējās... vazāt aiz deguna kā bullēnu. Bet kur tad palikusi viņa asā acs, mudīgais prāts, ko tagad visi tā slavē? Un direktors nesaprata, kas viņu sanīkno vairāk, vai pati nodevība vai tas, ka sievietēm izdevies viņu piemuļķot.

Patiesi, viņš bija nelga! Bēniņu istabās varēja darīt, ko gribēja, viņš gadiem ilgi nebija tur uzkāpis. Istabelēs stāvēja nokrautas nevajadzīgas mēbeles, visāda lūžņa, vecas pudeles. Ko viņš būtu tur meklējis? Pie tam, kāpt viņam bija grūtākā lieta pasaulē. Aparāts lāva kājas tikai vilkt, nevis celt, un katrs pakāpiens bija jāveic, uzspiežoties rokās gar margām. Trīs pakāpieni līdz direktora kabinetam, kuŗus katru rītu vajadzēja daudzo gaidītāju priekšā pārvarēt, bija vienīgā lieta, kas pēdējā laikā viņu vēl sarūgtināja.

Melna sīve ietina direktoru kā iznīcības pīšļu mākonis.

Pat zelta puteklīši, kas dejoja saules starā, nolaidās pār viņu kā pelnu un izdegu lietus. Mutē kalta sausa žults. Kāda nozīme bija tā mocīties un ciest līdzjūtīgos vai ņirdzīgos vienādi pazemojošos skatienus, kāda nozīme bija karjērai un visai dzīvei, ja pat viņa nams, viņa tagad tik saulainais un laipnais nams bija tikai viltus un nodevības pereklis? Pirmo reizi mūžā sīkstais invalīds jutās salauzts un nevarīgs. Daudz nevarīgāks, daudz satriektāks nekā toreiz, kad nacionālsociālisti viņu padzina no kases un izklīdināja partiju.

Apkakle spieda un smacēja. Elpu tikko varēja ievilkt. Ar šausmām viņš iedomāja savus direktora pienākumus. Visi lūgumi, rīkojumi, izziņas likās sajukuši vienā murskulī.

Tad vājuma brīdis pārgāja. Nīknā tvērienā viņš sakampa tālruņa klausuli un piezvanīja uz mājām.

„Trautel! Pasauc māti un tūlīt nāciet uz rātsnamu! Še jums jāparaksta daži dokumenti. Nē, es to nevaru izdarīt jūsu vietā. Tāds ir kaŗa pārvaldes rīkojums. Pasteidzieties!"

Tad direktors lika piebraukt auto. Vienīgā vieglā mašīna ar gāzes ģenerātoru, kas pēc visām kaŗa pārvērtībām bija atlikusi miesta valdei, atradās Heinca Ditera Faigles rīcībā. Arī šis sapnis bija piepildījies. Par vēlu gan, kā jau tas parasti ar sapņiem notiek. Tagad Pfiferlingenas ielās kliboja un raustījās daudzi galvā ievainoti invalīdi, bezkājainu lēcēju uz kruķiem redzēja bez gala un nevienam zeķim vairs nenāca prātā tos mēdīt. Tomēr, mašīna paliek mašīna un parākuma sajūta, kad tu, ērtā sēdeklī atgāzies, vari slīdēt garām gājējiem, kas nožēlojami kuļas pa dubļaino vai putekļaino ielu, allaž izsildīja direktora apziņu. Tikai šodien pirmo reizi direktors nejuta ne prieka, ne lepnuma, pavēlēdams piebraukt mašīnu.

Uzgaidāmā istaba un priekšnams bija pilni ļaužu, kas izbrīnījušies un vīlušies noraudzījās direktora aiziešanā. Ar mokām ieviebis sejā savu nīcīgo pārākuma smīnu, viņš drudžaini sažņaudza margas. Savāds vārgums bija viņu pārņēmis. Tīk tikko viņš spēja novingrināties trīs riebīgos pakāpienus un izklanīties pa durvīm līdz automobilim, ko tūdaļ ielenca lūdzēji. Bija zināms, ka, caur auto logu runādams, direktors ir daudz vēlīgāks nekā kabinetā. Bet šoreiz Heincs Diters strupi pavēlēja braukt.

(Turpmāk beigas)

Liktenīgās . . .

(Turpinājums no 1. lappuses)

un demokratijas pamatiem, zemnieku zemes paplašināšana no valsts fonda, strādājošo interešu ievērošana, privātā īpašuma aizsargāšana, tiesības mazākuma tautībām, kultūrālo un saimniecisko vērtību apmaiņa ar PSRS, demokratisko brīvību nodrošināšana. Ap šo bloku pulcējās lielākā daļa agrāko Latvijas politisko darbinieku. Sāk darboties arī „Latvijas darba tautas bloks" ar Z. Spuri, Vāleskalnu, Latkovski, Vanagu u. c.

8. jūlijā valdība paziņo lēmumu par aizsargu organizācijas likvidēšanu. Parādās „Latvijas darba tautas" bloka uzsaukums, kurā komūnistu partija deklarē pilsoņu īpašumu neaizkaramību un aicina: „Balsodami par Latvijas darba ļaužu bloku, jūs balsojat par zemi un sava īpašuma drošību."

9. jūlijā demokratisko latviešu vēlēšanu komitejas darbību pārtrauc apcietināšanas. Apcietināšanas rīkojumu parakstījuši Darba tautas bloka kandidāti V. Lācis un V. Latkovskis.

10. jūlijā demokratisko latviešu piedalīšanās iespējas vēlēšanās ar savu kandidātu sarakstu likvidētas. Vēlēšanās var piedalīties vienīgi komūnistu partijas atbalstītais Darba tautas bloka saraksts.

11. jūlijā Darba tautas bloka kandidāti runā daudzās sapulcēs un radiofonā. Rīgas sporta namā danco Baltijas kara apgabala sarkanarmiešu dejotāju ansamblis.

12. jūlijā valdība pieņem likumu par „kaitniecības apkarošanu".

13. jūlijā „Cīņa" mierina iedzīvotāju prātus, ka „komūnistu partija ir deklarējusi, ka privāto īpašumu nevienam neatņems. Jaunā Saeima taisni nostiprinās privātā īpašuma neaizkaramību."

14. un 15. jūlijā — vēlēšanu dienā Latvijas tautai bruņotas sardzes klātienē jānodod vēlēšanu zīmītes. Tomēr, atverot urnas, komūnistu uzticības vīriem liels pārsteigums: ļoti daudz zīmīšu strīpots vai arī ar uzrakstiem — „Par demokratisku Latviju!" „Nost melus!" „Mēs gribam patiesību!" „Par Latvijas neatkarību!" utt.

18. jūlijā paziņo vēlēšanu iznākumu. „Uzvarējis" Darba tautas bloks (otra saraksta nebija). Jaunas manifestācijas ar saucieniem: „Mēs prasām Padomju Latviju!" „Mēs prasām Staļina konstitūciju!" Komūnistu partijas sekretārs Z. Spure solās šīs „prasības" nodot Saeimai. Arodbiedrību vārdā J. Putniņš pasaka: „Latvijas darba tauta vēlēšanās ir pateikusi savu gribu. Tādēļ tā izvirza jaunas prasības: mēs prasām, lai mūsu vēlētie deputāti organizē Padomju Latviju un to kā 14. republiku pievieno PSRS!" Dažas dienas pirms vēlēšanām tas pats Putniņš citā vietā teica: „Komunistiskā partija nav vēlēšanās izgājusi ar lozungu par Latvijas pievienošanu Padomju Savienībai. Ar šādu lozungu ir izgājuši mūsu ienaidnieki, kas iekļuvuši mūsu rindās." — Manifestācijā runā arī PSRS sūtnis Derevjanskis un saka: „Raugieties uz austrumiem, kur uzlēkusi gaišā saule, kur desmitiem un simtiem lielu un mazu tautu godina lielā Staļina vārdu!"

Bet latvieši klusē. Viņi apzinās, kas šajā brīdī draud Latvijas neatkarībai. Pirmais cēliens beidzies. Tagad sāksies Latvijas organizēšana pēc „austrumu brāļu" parauga.

Lasītāju ievērībai Austrijā

„Latviešu Vēstneša" ģenerālpārstāvja pienākumus Austrijā tagad uzņēmies Rūdolfs Kalniņš. Austrijā dzīvojošie tautieši laikrakstu var pasūtināt, sludinājumus nodot vai piesūtīt, nokārtot maksājumus un tml. pēc adreses: R. Kalniņš, DP Camp 12, Glasenbach b. Salzburg, Oesterreich. Jaunus abonentus pieņem bez ierobežojumiem. Abonementa un sludinājumu maksas Austrijā kārtojamas šiliņos pēc tām pašām likmēm, kādas noteiktas Vācijā markās.

Vācijā dzīvojošie lasītāji ar ģenerālpārstāvi R. Kalniņu var sazināties pēc adreses: Poste Restante, Postamt 2, Bad Reichenhall, Bayern (13b).

Jānis Vilciņš, C. S „Turība" valdes loceklis

Darba gaitās pa kooperācijas ceļu

1.

Jau rakstā „Pretim darbam" („Latviešu Vēstneša" 8. un 12. jūnija numuros) norādīju, ka saimnieciskās nozarēs, kurās latviešiem emigrācijā nāktos strādāt, viņu interesēs būtu panākt, lai iespējami lielāks skaits varētu darboties pašu patstāvīgos uzņēmumos, pie kam šos uzņēmumus varētu organizēt divi veidos: kā pašu darbu darītāju uzņēmumus un kā atsevišķu personu privātus uzņēmumus. Kāda veida uzņēmība būtu vēlamāka?

Pārdzīvotajos kara gados mūsu tauta pazaudējusi gandrīz visas pazaudzēs gūtās un krātās saimnieciskās vērtības. It sevišķi tas attiecas uz emigrācijā esošo tautas daļu. Tā nestāv tagad ne uz savas zemes, tai nav ne savu saimniecisko pasākumu, ne arī kaut cik prāvāku kapitālu. Vienīgās reālās vērtības, kas mums vēl palikušas, ir spēcīgās rokas, gars un prāts, zināšanas, prasmes un dzimtenē rūdītā neatlaidība. Ar šo vērtību palīdzību tad nu jāiet grūtā darba cīņā emigrācijā esošās tautas grupas eksistences nodrošināšanai. Šai cīņā dodoties, jāizšķiras par tādu virzienu, kas visiem līdzgaitniekiem dotu iespēju gūt un paturēt maksimāli vērtīgākos savu pūliņu augļus. Saimnieciskie centieni un saimnieciskā uzņēmība jāievirza tā, lai rezultātā lielākās vērtības nesakrātos vis nelielam skaitam, bet lai darbība virzītos pretim visu darba darītāju, tātad visas svešumā esošās latviešu kopības iztikas un labklājības līmeņa celšanai. Un šāda saimnieciskās uzņēmības forma, kas darba rezultātu — ienākumu nodrošina un nodod pašiem darba darītājiem, ir kooperācija.

Kooperācijas veidi, ar kuru palīdzību veicamas darba gaitas, ir darba un ražošanas kooperātīvi vai kooperātīvie arteļi. Zināmā vietā vai apvidū dzīvojošie dažādu arodu prasētēji un citas personas, kas iet darbos, paši nodibina savus uzņēmumus — kooperātīvus, ar kuru palīdzību veic attiecīgos darbus un uzdevumus. Šie kooperātīvi ir tajos apvienoto un nodarbināto personu kopīgs uzņēmums, viņu privātīpašums. Katrs dalībnieks te nav tikai darba darītājs vien, bet tajā pat reizē arī uzņēmējs, saimnieks.

Ražošanas un darba kooperātīvi pastāv un darbojas kā juridiski un faktiski patstāvīgi uzņēmumi. Viņi slēdz darba un citus līgumus un organizē kopīgos pasākumos un atsevišķi iegūto ražojumu pārdošanu. Darbībai vajadzīgais kapitāls jāsagādā pašiem dalībniekiem: katrs iemaksā vai uzkrāj ar atvilkumiem no darba atlīdzības noteikta apmēra dalības naudu, kas kopā sastāda uzņēmuma pamata kapitālu. Ar to vien bieži nepietiks un papildus rīcības kapitāls būs jāsagādā aizņēmumu, avansu un citos veidos. Kapitāla jautājums latviešu patstāvīgā saimnieciskā darbībā vispār nebūs viegls, bet arī šajā ziņā kooperācija ir vienīgais ceļš, kā saimnieciskai apgrozībai sakopot atlikušos visplašāko aprindu līdzekļus.

Kooperātīva ienākumi resp. peļņa ir visu tā dalībnieku — darba darītāju kopīga darba ienākums. Sedzot vispārīgos uzņēmuma izdevumus un izdarot pašu dalībnieku noteiktus atskaitījumus par labu kapitāliem un citiem mērķiem, atlikušo summu sadala darītāji. Sadalīšana notiek īpaši noteiktā kārtībā, kas nodrošina katrai līdzdarbinieku grupai un katram atsevišķam darbiniekam to darba raksturam, daudzumam un vērtībai atbilstošo daļu no kopīgā ienākuma. Pienācīgu materiālo un citādu gandarījumu var gūt arī ikviena darbinieka personīgā ierosme, centība un uzņēmība, tāpat zināšanas un darba izcilāka prasme. Taisnība — par bagātnieku neviens kooperātīva dalībnieks, šķiet, nekļūs. Turpretim uzturēt sevi un ģimeni kultūras cilvēkiem atbilstošā dzīves standartā ir iespējams. Un tieši pēc tā mums jācenšas, jo latviešu kopībai tās tagadējā situācijā tik svarīga nav atsevišķu personu augsta labklājība, bet izšķirīgs ir tautas vispārīgais materiālās labklājības līmenis.

No teiktā secinām, ka latviešu kopības vispārīgās interesēs ir patstāvīgo saimniecisko uzņēmību un darbību ievirzīt kooperācijas ceļā.

TUR

Komūnistu partijas centrālā komiteja Maskavā 1945. g. pieņēmusi lēmumus par politiskās audzināšanas darba organizēšanu ar repatriētiem padomju pilsoņiem, ko VAPP'a apgāds Rīgā izdevis arī brošūriņā. Lēmumā sacīts, ka Ukrainas, Baltkrievijas, Moldavijas, Lietuvas, Latvijas un Igaunijas komūnistu centrālām komitejām uzdots organizēt politisko darbu ar repatriētiem „visos pierobežas punktos, dzelzceļu magistrālēs un stacijās, jūras un upju ostās". Šai nolūkā uz pieminētām pierobežas vietām sūtāmi kvalificēti propagandas darbinieki, kam ar repatriētiem ceļā uz viņu dzīves vietām „jāstrādā politisks darbs viņu mātes valodā." Tāpat uz minētām vietām jāsūta sagatavoti propagandas darbinieki politiskas paskaidrošanas un izziņu darbam ar repatriētiem ceļā uz to dzīves vietām. Sevišķa uzmanība jāveltī politiska darba organizācijai ar repatriētiem viņu pastāvīgajās dzīves vietās. Tur viņi pieaicināmi strādnieku un kolchoznieku sapulcēs, referātos un pārrunās un iesaistāmi aktīvā sabiedriski politiskā dzīvē. Pie šī lēmuma R. Grigorjancs „Pravdā" raksta, ka, par spīti vācu okupantu noziedzībām, nelietībām, masveida spīdzināšanām un melīgai fašistu propagandai, vācu rokās nonākušie padomju pilsoņi arī gūstā palikuši uzticīgi Padomju Savienībai. „Neizsakāmi viņi ticēja savas sociālistiskās valsts spēkam, sarkanās armijas varenībai un Ļeņina-Staļina gudrajai partijai." Tālāk Grigorjancs stāsta, ka „dzimtajās vietās atgriezušos padomju cilvēkus iedzīvotāji sagaida sirsnīgi un ar prieku. Piemēram, Orlas apgabalā kolchoznieki viesmīlīgi uzņem atbraucējus savās mājās un palīdz iegādāties saimniecībai nepieciešamo. Gomeļas apgabala darba ļaudis novietojuši savās mājās visus repatriētos. Atgriezušies dzimtenē, padomju cilvēki priecīgi stājas darbā rūpnīcās, fabrikās un kolchozos. Viņi cenšas drīzāk būt līdzdalībnieki mūsu rūpniecības, transporta un lauksaimniecības turpmākā stiprināšanā, lai vēl jo vairāk pieaugtu padomju zemes militāri ekonomiskā varenība." Arī Grigorjancs pasvītro nepieciešamību „nopietni organizēt no gūsta atbrīvoto cilvēku politiskās apmācības." — „Cīņa" Rīgā par padomju ierēdņiem saka: „Ierēdņi ir uzpūtīgi, birokratiski un apmeklētājus bez jēgas sūta pa dažādām iestādēm. Apmeklētājus neinformē pienācīgi pieklājīgi." Jelgavas apriņķa vadītājiem trūkst iniciātīvas noorganizēt ratu rūpnīcu un māla trauku ražošanu. — Padomju iestādes mudina Latvijas lauksaimniekus nodrošināties pret Kolorado vaboli. Šī vabole atrodoties atsevišķos rajonos jau Polijā, 100 km no PSRS robežas. Sākumā tā virzījusies 80 km gadā, tagad ziemeļaustrumu virzienā pat 400 km gadā. Tuvākā laikā tā sasniegšot arī Latviju. Atrodot vaboli, uzdots vietu norobežot, kamēr ierodas karantēnas inspektors. Uz robežām jāpārmeklē braucēju pajūgi un mantas, vai tur nav paslēpušās vaboles vai to kāpuri. — Vašingtonas „The Lithuanian Situation" ziņo, ka krievi Padomju Lietuvā visiem spēkiem cenšoties apspiest lietuviešu partizānus, kas slēpjoties mežos. 3 sarkanarmiešu divīzijas ar tankiem un lidmašīnām tīrījušas Suvalku apgabalu. Diezgan stipri partizānu spēki uzturoties mežos ziemeļos no Ņemunas upes. Tīrīšanas akcijas rezultāti bijuši nenozīmīgi. Partizānu un sarkanarmijas spēku sadursmes bieži notiekot visdažādākās Lietuvas malās, pat Viļņā un Kaunā.

„Par politiskās audzināšanas darba organizēšanu ar repatriētiem padomju pilsoņiem" Rīgā, „Cīņa" Rīgā un „Latviešu Balss Austrijā"

FEĻETONS

Vēlēšanu priekšvakarā

— Ko tu dari? — diezgan sadusmoti noprasīja sieva, ienākdama istabā.

— Kā redzi, neko. Varbūt kāds ienāks, varēs uzraut zoli.

— Citu jau tu ar neko nezini, — dzēlīgi man atcirta otra puse, un varēja redzēt, ka sirds viņai bija pilna.

Nebiju vēl ar lauleni runāšanu beidzis, kad istabā iedrāzās kaimiņiene un pirmajās 2,5 minūtēs izstāstīja 33 nometnes iemītnieku dzīves gājumus no dzimšanas līdz vakardienai. Nākot vēlēšanas, un šie esot tie labākie kandidāti. Kad dāma apklusa un istabā atkal ieplūda gaiss, es jautāju: — Jā, bet kāpēc tad mums jauni kandidāti?

Dāma noskatījās uz mani kā uz jukušu un atbildēja: — Kādēļ jauni kandidāti? Tfi, man nav laika. Sveiki! — Un bija prom.

— Nu tu redzi, — no jauna sāka mana otra puse, — arī viņa ir visu izdomājusi. Bet ko tu? Citi vīri laukā apspriežas. Ko sēdi, kusties, taču!

Pagalmā, tiešām, apspriedās. Kad piegāju klāt, visi klusēja un kaut ko pārdomāja. — Nu, ko darīsim, vēlēsim veco vai jaunu? — es noprasīju.

— Veco? — iesmējās viens. — Kur tā atrodas? Tā jau sen prom ar draugiem uz Sveici Rūzvelta kundzes personīgā apgādībā!

— Ko jūs runājat, — mēģināju atspēkot, — vēl šodien visus tepat redzēju: priekšnieka puika piekāva manējo, vietnieka meitene uz galvas iekrita dubļos un es pats to izvilku un nodevu mātei. Sekretāra māte apjautājās, vai man neesot pagiras. Kasiera sieva no rīta pie veļas žaujamās auklas saplēsās ar manējo un tā piektā pirms pusstundas smilšu laukumā rīkoja bērnu skati.

— Bet es noteikti zinu, ka komiteja izprasījusi sev un draugiem atļaujas un visi aizbraukuši. Es tādas nebūšanas negribu slēpt un tāpēc stāstu tālāk, — nodeklarēja pirmais runātājs, nospļāvās un aizgāja.

Iestājās klusums. Pienāca Urkšķis un pārņēma apspriedes vadību. Viņš pirmajam runātājam gan negribēja lāga piekrist, bet ar komiteju tomēr nebija mierā. Galvenais esot tas, ka jābūt krasām pārmaiņām. Komitejā esot nepieciešams viens, kas prot ķīniešu valodu, viens, kas emigrācijas gadījumā pagādā visiem guļamvagonu un pasažieru kuģi ar Latvijas apkalpi, viens, kas personīgi pazīst negusu, un viens, kas katrai ģimenei varētu apgādāt kazu ar spēkbarību, kamēr mēs vēl te dzīvojam. Tas piektais nebūtu tik svarīgs, tam jābūt tikai labi ģērbtam kungam vai dāmai.

Atvaļinātais ugunsdzēsējs Miķelis domāja, ka esot pēdējais laiks nākt pie saprāta un skaidrības. Divi jaunkundzes domāja, ka gaisā jāuzspeŗ tie velni, kas neļauj ciemiņiem nometnē palikt pa nakti un tik daudz par viņām trinot mēles. Citi vīri nodeklarēja: velns ar visām jūsu komitejām, sakiet labāk, kur var dabūt pudeli, un pazūdiet!

Devos atpakaļ uz istabu un dzirdēto pastāstīju sievai. Tā noklausījās manu stāstu, neko neteica, nokrāsoja lūpas un izmetās pa durvīm. Nebiju vēl atradis, kur viņa noslēpusi cigaretes, kad laulene jau bija atpakaļ un teica: — Tagad klausies uzmanīgi! Sapulcē tu ierosināsi, ka 5 vietā dāmu komitejā jāievēl 25 dāmas. Revīzija turpmāk jāuztic dāmu komitejai. Un tad tu redzēsi, ka katrā istabā dziedās kanarijputniņš un uz katra loga ziedēs puķites. Saprati?

— Nekā nesaprotu! Kādēļ tad man tās lietas sapulcē jāierosina, kad tu pati to vari izdarīt?

— Tu nesaproti? Tu gribi, lai es palieku tā jocīgā, ja priekšlikumus nepieņem. Katrs, kam drusku galva strādā, meklē kādu, kas viņa priekšlikumus ierosina, lai tad redzētu, vai aizstāvēt tos vai klusēt. Un tāpēc es gribu, lai tu saproti.

Ko es uz to varēju atbildēt?

Pēc „Latviešu Balss Austrijā"

Sievu Olgu Cini dz. Barovsku, dz. 13. 12. 6., no Bauskas m. Vilis Cinis; sievu Annu Melderi, dz. 14. 20. 7., no Valmieras m. Jānis Melderis: Hesterberg 6, Schleswig (24). 2861

SPORTS

Latviešu futbolistu izlases vienība emigrācijā! Šis skaistais, bet arī tikpat grūtais pasākums tagad sekmīgi veikts. Ar maz izņēmumiem gandrīz visi mūsu pašreiz teicamākie futbolisti jūlija pirmajās dienās pulcējās Ziemeļvācijā. Aleksandrs Vanags mēroja pat tālo ceļu no Austrijas! Varam labi saprast, cik daudz pūļu tagadējos apstākļos viss tas prasījis. Taču, mūsu futbola lietu kārtotājam emigrācijā V. Baumanim pietika enerģijas, lai paveiktu šo sportiski vērtīgo un mūsu tautas propagandas ziņā ievērojamo darbu. Jūlija vidū izlases futbolisti ieradās **Oldenburgā**, kur lieliski uzsāka iepriekš izprojektēto sacīkšu turneju ar vācu spēcīgākām vienībām. Pirmajā spēlē, klātesot 2000 skatītājiem, latvieši pieveica Oldenburgas pilsētas sastādīto vienību 5:1 (3:0). Mūsu izlasē bija Strikers (Oldenburga), Ārens (Mannheima), Kārkliņš (Ķīle), Koneckis (Old.), Hermanovskis (Lībeka), Blaubergs (Old.), Vucēns (Līb.), Vanags (Forarlberga, Austrijā), E. Freimanis (Grefene), Gailis (Old.) un Borduško (Līb.). Otrā spēlē tādā pašā sastāvā, kad sacīkstē bija jau 3000 vērotāju, latvieši uzvarēja Oldenburgas apgabala meistaru „Blau-Weiss" 4:0 (1:0). Smagi savainoja Borduško, kas turpmākās spēlēs vairs nevarēs piedalīties. Viņu aizstāja Celmraugs (Old.). Latviešu futbolistu nākamās sacensības paredzētas Hannoverā, Lībekā, Ķīlē un arī Hamburgā, kur mūsu futbolistu pretinieks būs Ziemeļvācijas pašreiz spēcīgākā vienība — slavenais vācu klubs — Hamburgas „HSV". Saņemti telegrafiski paziņojumi, ka jau tuvākās dienās mūsu izlasei ieradīsies izcili palīgi no Dienvidvācijas — E. Pētersons, Bebris un Pērkons. Sastāvs tad būs vēl spēcīgāks. Galvenais, ka tagad beidzot radies latviešu izlases vienības kodols, kuru viegli pārveidot vai papildināt. Rudenī vienība viesosies Dienvidvācijā. Izlases futbolistu pārzinis V. Baumanis visas latviešu sporta saimes vārdā pateicās Oldenburgas tautiešiem, kas ar savu viesmīlību izpratuši pasākuma ievērojamo nozīmi, sekmējot izlases vienības noorganizēšanu un tālāko izveidošanu. Oldenburgas latviešu laikraksts „Pausme", aprakstot sacensības, izteic skatītāju sajūsmu un atkalredzēšanās prieku ar latviešu izlases vienību. Tās vidū vēl vienmēr ir vairāki sportisti, kas kā Latvijas bij. reprezentējošā vienpadsmita spēlētāji mūsu futbolam kādreiz sagādāja labus panākumus. „Pausme" arī pastāsta, ka sacensībās Oldenburgā visi mūsu spēlētāji centušies rādīt savas labākās spējas, bet īpaši veiksmīgi bijuši Latvijas bij. meistarvienības ASK dalībnieki K. Ārens un A. Vanags. Mūsu izlases futbolisti Oldenburgā noskaidroja arī, kas no viņiem ir spēcīgākais galda tennisā. Uzvarēja Ārens, 2. Koneckis, 3. Jargāns (Old.), 4. E. Freimanis, 5. Borduško un 6. Hermanovskis. Oldenburgas latvieši domā arī par rītdienu: noorganizēta spēcīga jaunatnes futbola vienība. Viss šis darbs pelna atzinību **(Arn. Šmits)**. — Viens no mūsu vieglatlētikas slavas laiku (apm. 1932. un 1933. g.) „pīlāriem" Vilis Rozenbergs, kas kopā ar J. Kiviti, J. Dimzu, A. Rudziti, O. Jurģi u. c. neaizmirstamiem atlētiem daudzkārt reprezentēja Latviju valstu sacīkstēs, pēc vairāku gadu pārtraukuma atkal piedalījās sacīkstēs Mērbekā. Pat tagad — „vecuma dienās" Rozenbergs vēl grūda lodi 11,53 m un meta disku 36,25 m **(K. Bileskalns)**. — Zviedrijas igauņu laikraksts „Eesti Teatajale" ziņo, ka Igaunijas boksa lepnums A. Rādiks Amerikā uzvarējis savu pirmo pretinieku Frankiju Pintarotu ar „knock-out". ASV prese Rādiku sākumā dēvējusi par „zviedru boksa karali" un tikai ar lielām pūlēm izdevies ieskaidrot, ka viņš ir igaunis. Rādiku trenē pasaules meistara Džo Luisa bij. treneris Larijs Amadejs **(„Eesti Post"** Geislingenā).

Tautieši, kas 44. 30. 9. izbrauca no Bolderājas, 2. 10. ieradās Gotenhafenā, brauca ar vilc. uz Spellenu, tad uz Berlīni, kur daļa izkāpusi! Kāds bija vilciena tālākais maršruts? Vai kāds neatceras Intu Ķikānu, 19 g. v., kas turējās kopā ar kādu jaunu sievieti? Ziņas l. vet. arsts Augusts Ķikāns: DP Camp, H. 68, Meerbeck, Kr. Stadthagen (21). 2855

4 lielo...

(Turpinājums no 1. lappuses)

slēgt mieru. Šī Molotova deklarācija noteikti vērsās pret franču plāniem, kas paredz Reinzemes, Rūras un Sāras apgabala atdalīšanu un Vācijas centrālās administrācijas sadalīšanu, kamēr uz stingriem pamatiem būs radītas atsevišķas vācu valstis. Franču pārstāvji bija pārsteigti par to, ka krievu politika Vācijā tik ļoti pretēja franču politikai. Dažās aprindās izteiktas domas, ka Molotova runa bijusi žests, kura nolūks stiprināt vācu komūnistus viņu kampaņā par varas kontroli Vācijā. Visas puses piekrīt uzskatam, ka no šī brīža Molotovs vāciešu acīs kļūst viņu reūnifikācijas cīnītājs. Nākošā dienā pēc Molotova runas amerikāņu informātori Parīzē ziņoja, ka Krievija aizkavējusi Vācijas saimniecības tūlītējo apvienošanu, pieprasot laiku Sāras apgabala nākotnes jautājuma izstudēšanai. Berness, kas jau agrāk bija izteicis gatavību saimnieciski apvienot okupācijas joslas Vācijā, ierosināja instruēt kontrolpadomi Berlīnē, lai tā nekavējoties veiktu priekšdarbus šādai apvienošanai. Šo priekšlikumu viņš izteica pēc tam, kad Bido bija pieprasījis Sāras apgabala iekļaušanu Francijas saimniecībā. Molotovs noraidīja Bernesa priekšlikumu, paskaidrodams, ka viņam jāizstudē franču priekšlikums. Berness jautāja: kāpēc? Molotovs atbildēja, ka viņš vēloties pārbaudīt Sāras jautājumu. Pēc tam konference bija nolēmusi stāties pie Austrijas jautājuma pārrunāšanas.

The Stars and Stripes

ASV kara laikā aizdevusi 4.200 kuģu

Vašingtonā, 11. jūlijā (UP). — ASV kara laikā aizdevusi vai iznomājusi citām valstīm pāri par 4.200 kuģu. Tie bija visādu tipu, sākot ar niecīgām torpēdlaivām un beidzot ar lidmašīnu bazes kuģiem. Valdības publicētie skaitļi rāda, ka Anglijai aizdoti 3.390 kaŗaflotes kuģu, Krievijai, kas sarakstā ir otrā vietā, 575. ASV kaŗaflotes kuģus vēl dabūjusi Francija, Ķīna, Holande, Brazilija, Meksika un citas Dienvidamerikas valstis. Ziņas sniegtas aģentūrai „United Press", kas jau priekš vairāk mēnešiem pieprasīja sarakstus par to, cik kuģu aizdots citām valstīm. Valdības pārstāvis paskaidroja, ka Krievija, neminot iemeslus, sākumā pretojusies ziņu publicēšanai. Vēlāk, kad visas citas valstis piekritušas ziņu publicēšanai, arī tā savu nostāju mainījusi. Lielāko kuģu vidū, kas aizdoti Anglijai, bija 37 bazes kuģi, 78 iznīcinātāji, 392 kājnieku desanta kuģi un 9 zemūdenes. Lielo kuģu vidū, kas nodoti Krievijai, bija 7.500 to kreiseris „Milwaukee", 3 ledlauži, 88 zemūdeņu iznīcinātāji un liels skaits mazāku palīgkuģu. Anglija atdevusi ASV atpakaļ 949 no šādiem kaŗaflotes kuģiem. Turpretim Krievija paturējusi visus kuģus, kas tai nodoti, tai cerībā, ka varēs tos paturēt Padomju Savienības jūras spēku pastiprināšanai.

The Stars and Stripes

Sabiedroto ziņojums par darba apstākļiem Japānā

Tokijā, 14. jūlijā (AP). — Sabiedroto galvenais štābs, atbildot uz krievu ieteiktiem darba noteikumiem Japānai, šodien norādīja, ka „zināmi elementi" pielieto propagandu, terroru un nepatiesību, mēģinot radīt „japāņu masu varas režīmu kreiso vadībā."

Šie pārmetumi bija izteikti deklarācijā, ko publicēja ģen. Makartura štāba saimniecības un zinātņu sekcija, kuŗā ietilpst arī darba nodaļa.

Deklarācijā teikts, ka programmā, ko 10. jūlijā presei pavēstījis Sabiedroto padomdevēju padomēs Japānā krievu pārstāvis ģenerālleitnants Derevjanko, „praktiski nav nekā jauna."

„Zināmi elementi", teikts paziņojumā, „cenšas ar parastām pārspīlētas propagandas metodēm, ar mudināšanu uz terroru un patiesības sagrozīšanu pārņemt strādnieku kustības vadību cerībā radīt tādu pat valdīšanu pār japāņu masām kreiso vadībā, kāda jau bija agrākais režīms labo vadībā."

Deklarācija, ko publicēja sabiedrisko lietu nodaļa, nebija adresēta nevienam atsevišķi, bet jāpieņem, ka tā izdota ar Makartura iepriekšēju piekrišanu. **The Stars and Stripes**

ASV kongress piekritis aizdot 3.750.000.000 dolaru Anglijai

Vašingtonā, 14. jūlijā (AP). — Kongress pieņēmis priekšlikumu par aizdevumu angļiem. Lēmums nosūtīts prezidentam Trumenam parakstīšanai. Daudz apstrīdētais priekšlikums par 3.750.000.000 dolaru aizdošanu angļiem pieņemts ar 219 pret 155 balsīm pēc tam, kad Trumens bija paziņojis kongresam, ka tā noraidīšana apdraudētu Vienoto Nāciju plānu pasaules sadarbībai. Krievija daudzkārt pieminēta ilgajās un dedzīgajās kongresa debatēs, kas beidzās ar spīkera Raiberna (Rayburn) aicinājumu piekrist aizdevumam, lai Angliju un Rietumeiropu „nepakļautu ideoloģijai, ko es nevaru atzīt." Raiberns sauca: „Mums šodien piedāvā pasaules vadību. Visā pasaulē atskan balsis, kas prasa amerikāņu demokratijas vadību. Vai mēs pārņemsim šo vadību vai atļausim to pārņemt kādam citam? — Ja tas notiks, tad lai Dievs žēlīgs mums un lai Dievs žēlīgs citu valstu tautām." Republikāņu deputāts Volkots (Wolcott), aizstāvēdams priekšlikumu, deklarēja, ka aizdevums palīdzēs „novērst to spēku izplatīšanos pasaulē, kas iznīcina amerikāņu atzīto dzīves kārtību." Opozicija apgalvoja, ka aizdevums drīzāk veicinās kaŗu nekā mieru, un republikāņu deputāts Makdonous (McDonough) jautāja, vai Krievija neuzskatīs šo aizdevumu par „atklātu rīcību." — ASV senāta finanču komisija nobalsojusi, ka UNRRA'i dodamie ASV līdzekļi nav izlietojami tādās zemēs, kas amerikāņu laikrakstu korespondentiem liedz brīvu iespēju sniegt informāciju par palīdzības līdzekļu sadalīšanu. Senātors Bridžs (Bridges) raksturoja šo lēmumu kā „mēģinājumu saraut krievu cenzūras dzelzs aizkaru." — Krievija UN Drošības padomē sesto reizi izmantojusi savas veto tiesības, lai liegtu Kanādai līdzdalību padomē, kas apspriež atomenerģijas jautājumu. Kāda disputa laikā Austrālijas pārstāvis Dr. Ivets ierosināja atļaut Kanādai, kas ir atomenerģijas komisijas locekle, piedalīties arī atomenerģijas padomes diskusijās. Krievu pārstāvis Gromiko nekavējoties pret to iebilda un pēc tam pieprasīja jautājuma atlikšanu. Padome nobalsoja par priekšlikumu un pieņēma to ar 9 pret 1 balsi. Pretim balsoja Krievija, Polija atturējās. Tad Gromiko paziņoja, ka viņa noraidošā balss jāuzskata par veto. — ASV ierosinājusi atcelt veto tiesības atomenerģijas jautājumos, nevis grozot UN chartu, bet gan ar īpašu starptautisku vienošanos. Nav tomēr nekādu pazīmju, ka Krievija būtu ar mieru atteikties no savām veto tiesībām arī ar starptautisku vienošanos. — Vinstons Čerčils Mecā, Francijā, aicināja Franciju un Angliju uzturēt draudzību. Viņš tomēr konkrēti neaicināja uz franču-angļu aliansi un par vispārējo politisko situāciju Eiropā runāja tikai vispārīgos vārdos. — Sabiedroto kontrolpadome Austrijā pieņēmusi ģen. Klarka ierosinājumu paātrināt denacifikācijas programmu. Krievi bija paziņojuši, ka denacifikācija Austrijā norisinās pārāk lēni un nepilnīgi. — Sabiedroto padomes ierosinātais Austrijas valdības rīkojums par pasu atcelšanu un brīvu satiksmi visiem austriešiem pāri okupācijas joslu robežām pastāvējis tikai 24 stundas. Pēc krievu pieprasījuma rīkojums atkal atcelts. Krievi paskaidrojuši, ka Austrijas rietumos ir pārāk daudz nacistu, kuŗus tie nevēlas ielaist savā daļā. — Divainais gadījums, ka krievi **Berlīnes** padomju joslā apcietinājuši un tura apcietinājumā 4 amerikāņus, to vidū 1 sievieti, kļuvis nopietnāks pēc tam, kad atklājies, ka viens no pazudušajiem ir stingri apsargātā ASV dokumentu centra virsnieks. — Sadursmē ar amerikāņu armijas patruļu Aurisinas tuvumā nogalināti 2 dienvidslavu kaŗavīri no kādas dienvidslavu patruļas, kas šķērsojuši Morgana līniju pie Aurisinas Venecijas Džulijā. — Dienvidslavijas informācijas ministrijā katēgoriski atsauc Romā izplatītās ziņas, ka maršals Tito būtu ievainots vai ka vispār pret viņu būtu izdarīts atentāts. Ministrijas pārstāvis paskaidroja: „Maršala Tito veselības stāvoklis ir ļoti labs, viņš ceļo pa Melnkalni un runā daudzos ciemos." — **Belgrades** tribunālā ģen. Michailovičs 4 stundu ilgā gala vārdā noliedza savu vainu kaŗa noziegumos un lūdza tiesu tiesāt viņu kā vīru, ko „pasaules vētra ierāvusi grūtību virpulī." Viņš deklarēja: „Notikumi vērsušies pret mani ļaunāk kā pret jebkuru citu." Savu runu viņš beidza ar vārdiem: „Es esmu kaŗavīrs. Es organizēju pretošanos vāciešiem. Man ļoti žēl, ja kāds var iedomāties, ka neesmu bijis uzticīgs savai zemei." — Ķīnas prese ziņo, ka komūnistu kaŗaspēks, kas koncentrēts **Hupejas** provincē, sācis uzbrukumu valdības kaŗaspēka aizstāvētās Tienzinas ārējās aizsardzības pozicijai. — Angļu galvenais štābs Palestīnā pavēlējis angļu kaŗavīriem pastāvīgi nēsāt ieročus. No drošības apcietinājuma atbrīvoti pirmie 4 žīdu izpildkomitejas locekļi, kuŗus angļi apcietināja 29. jūnijā. — **Maskavā** parakstīts Padomju Savienības un Dānijas 2 gadu tirdzniecības līgums. PSRS sūtīs uz Dāniju izejvielas un par to saņems dāņu rūpniecības izstrādājumus — degvielas un mākslīgos mēslus. Dānija Krievijai apgādās arī sviestu, gaļu un citus lauksaimniecības ražojumus, zvejas laivas un rūpniecības piederumus. — Francijas satversmes sapulce nolēmusi ieteikt Francijas vietā jaunu nosaukumu — Franču ūnija. — Prezidents Trumens paziņojis, ka ASV izpildījusi solījumus par labības nodošanu bada piemeklētām zemēm, un aicinājis amerikāņus turpināt labības nosūtīšanu aizjūras zemēm. — ASV lauksaimniecības ministrija paredz, ka šogad varēs ievākt rekorda labības ražu un ievērojami lielu tabakas ražu. Raža dos iespēju ievērojami palielināt pašu amerikāņu un ārzemju patēriņu. — Amerikāņu militārā tiesa **Dachavā** atzinusi 73 Malmedijas prāvā apvainotos „SS" vīrus par vainīgiem. Visi 73 bija apsūdzēti par gūstā saņemto amerikāņu noslepkavošanu Malmedijā. — Pēc militārā tribunāla sprieduma **Singapurā** pakārti 12 kaŗa noziedznieku, to vidū daudzināmais pulkv. Haruzo. — **Hongkongā** pēc tribunāla sprieduma pakārts pirmais par sadarbošanos ar japāņiem notiesātais kollaborants Džordžs Vongs. — Petēna valdības satiksmes ministrs **Bertelo Parīzē** notiesāts uz 2 gadiem cietumā, ar 10.000 franku un politisko tiesību zaudēšanu uz 10 gadiem. — **Luzonas** salā notikušas cīņas starp filipīņu militāro policiju un filipīņu organizāciju „Hukbalahaps", kas prasa agrāras reformas. Cīņās ir nogalināti 200 un daudzi ievainoti. — Oficiāli paziņots, ka kāds amerikāņu kaŗavīrs sardzes dienestā nošāvis krievu kareivi, kas **Nenčavas** tuvumā ar durkli apdraudējis divi vāciešus. Izmeklējot gadījumu, kas noticis amerikāņu joslā tuvu krievu joslas robežai, amerikāņu un krievu pārstāvji atzinuši, ka amerikāņu kaŗavīrs šāvis pašaizsardzības nolūkos. Krievs bijis alkohola iespaidā, apvainojis kādu vācu zemnieku un ar durkli dūris viņa māsai. Kad ieradusies amerikāņu patruļa, krievs vērsis durkli pret amerikāņu kaŗavīru. Tas pašaizsardzības nolūkos 4 reizes izšāvis no pistoles. Izmeklēšanā noskaidrojies arī, ka krievu kaŗaspēks vērsis vieglu rokas ieroču uguni pret kādu amerikāņu robežpatruļu.

The Stars and Stripes

30.000 Triestas slovēņu dumpjojas

Triestā, 11. jūlijā (UP). — Amerikāņu kaŗaspēks pilnā kaujas apbruņojumā ceturtdienas rītā izbrauca ar bruņotām mašīnām Triestas ielās, lai atbalstītu vietējo policiju cīņā pret dienvidslavu nemierniekiem. Apmēram 20.000 slovēņu bija izpostījuši itaļu tirgus un vietējai policijai bija jāizšauj vairāki simti šāvienu, lai aizkavētu tālākus uzbrukums. Lielāku skaitu slovēņu ievainoja. Tikai pēc tam, kad cīņas laukā ieradās smagi apbruņotais amerikāņu kaŗaspēks, slovēņus izdevas izklīdināt un nomierināt itaļus, kas sānielās bija sagatavojušies aizstāvēties. Slovēņi saspridzinājuši Udines — Triestas dzelzceļa līniju, lai kavētu Sabiedroto kaŗaspēka apgādi. Vadoši Triestas itaļi ar vēstuli vietējās policijas šefam paziņojuši, ka viņi, neraugoties uz policijas solījumiem aizsargāt itaļu tautības iedzīvotājus, sagatavojušies pašaizsardzībai. — Moabita tiesa **Berlīnē** ar 1 gadu cietumā sodījusi maiznieku Jozefu par to, ka viņš, uzdodamies par „GPU pilnvaroto", „no koncentrācijas nometnes atbrīvoto", „fašisma upuri" vai „kriminālierēdni", ieguvis mēbeles, divriteņus, radioaparātus, šujmašīnas un citas vērtīgas lietas. — Angļu joslā izdotais laikraksts „Die Welt" ziņo, ka Maskavas radiofons pirmo reizi izteicies par Austrumprūsijas iedzīvotāju jautājumu. Jaunu iedzīvotāju nometināšanai Austrumprūsijā no Viduskrievijas jau esot izsūtīts pirmais nometināmo transports. Pēc Maskavas radiofona ziņām, Austrumprūsijā esot paredzēts iekārtot 12.000—15.000 kolchozu.

„Die Neue Zeitung" Minchenē, **„Salzburger Nachrichten"** un **„Schwäbische Landeszeitung"** Augsburgā

Pengo inflācija sasniegusi galējo robežu

Budapeštā, 11. jūlijā (INS). — Modernā vēsturē pirmā atzimētā pilnīgā inflācija sasniedza savu kalngalu šodien, kad pengo vērtība pilnīgi izzuda astronomisko skaitļu bezgalīgajā dziļumā. Trakais vērtības kritiens no 20 centiem priekš kaŗa līdz 1.000.000.000.000.000.000.000.000 par dolaru pagājušās nedēļas beigās novedis līdz bezjēdzībai. Samulsušie Ungārijas iedzīvotāji vienkārši atteicās pieņemt „krāsainos papīrus" un sāka izpalīdzēties ar dzīvošanu no rokas mūtē, pārejot uz visa kā maiņas tirdzniecību, sākot ar klēpja suņiem un beidzot ar vecīšu sienas pulksteņiem. 25 kg smagus vislielāko banknošu saiņus papīra fabrikās varēja iemainīt pret mantām, bet naudas vērtības tiem vairs nebija. Pat amerikāņu dolariem ārpus amerikāņu misijas nav vairs liela pievilkšanas spēka, un par tiem interesējas vienīgi melnās biržas ļaudis, kas krāj tos kā pretvērtību nākamajai ungāru valūtai.

Valdība noteikusi, ka naudu — florīnu laidīs apgrozībā 1. augustā. Tā vērtība uz labu laimi noteikta 10 pret 1 dolaru, izmisīgi cerot izvairīties no inflācijas žņauga, bet arī jaunā nauda nodrošināta tikai ar cerībām, labu ticību un labdarību, proti, ar to, ka gaidāmā raža būs laba, ka no amerikāņu joslas atvedīs atpakaļ Ungārijas zeltu un ar pieņēmumu, ka chaotiskās 3 nedēļas bez naudas, kas vēl paies līdz 1. augustam, izraisīs iedzīvotājos „ilgas" pēc veselīgas valūtas, atjaunojot respektu pret naudu. Financistu aprindas ir skeptiskas un domā, ka mēneša laikā florīnu var piemeklēt tas pats pengo liktenis, kaut gan nav izslēgts, ka dzīves apstākļi uzlabojas pēc bagātās ražas, ja krievi to atstās ungāriem. Pagaidām ungāri aizdedzina cigaretes ar triljonu pengo banknotēm, ielas piemētātas naudaszīmēm un, policijai sākot enerģiski pārmeklēt melnbiržnieku pulcēšanās vietas, pilsoņi, baidīdamies no aizturēšanas par spekulāciju, gluži vienkārši izmētā simtiem dolaru un citu naudu uz ietvēm. **The Stars and Stripes**

Angļi, pārmeklējot DP nometni, apcietina 34 personas

Immendorfā, 11. jūlijā (AP). — Oficiāli paziņots, ka angļu kaŗaspēks pārmeklējis DP nometni Immendorfā Hannoveras tuvumā, apcietinājis 34 „identificētus noziedzniekus" un aizturējis 75 aizdomīgus.

The Stars and Stripes

Džordžs 6. „Who's Who" slejās

Nujorkā, 11. jūlijā (AP). — Anglijas karalis Džordžs ieskaitīts Amerikas prominento personu sarakstos — viņš atrodams amerikāņu „Who's Who". Amerikāņu prominentu biografiju grāmata „Who's Who" ir izveidota pēc tā paša nosaukuma angļu izdevuma (arī Latvijā pēc šī parauga izdeva grāmatu „Es viņu pazīstu", — red.) un to uzskata par visautoritatīvāko mērauklu prominentiem Amerikā un ārvalstīs. Citu ievērojamu personu vidū, kas pirmo reizi uzņemtas grāmatas sarakstos, ir ģenerālisims Staļins, Vinstons Čerčils, Kl. Etlijs, Antonijs Idens, Bevins, franču vēstnieks Vašingtonā Anrī Bonnē, ģen. de Golls, ģenerālisims Čangkaišeks un 9 g. v. filmzvaigzne Margarete Obraina.

The Stars and Stripes

Poļu tautas nobalsošanā uzvar valdības bloks

Varšavā, 11. jūlijā (AP). — Pēc pusoficiāliem ziņām, poļu tautas nobalsošanā valdības bloks visos jautājumos guvis uzvaru ar vairāk kā 2 pret 1 balsu vairākumu. Negātīvās balsis, kuŗu skaits sasniedz 6 miljonus, novērotāju aprindās tomēr uzskata par liecību stingram protestam pret pagaidu režīmu. Balsošanā piedalījušies 90 proc. no Polijas 13.160.451 vēlētāja. Par likumdošanas varas nodošanu vienpalātas parlamentam izteikušies 7.844.522, pret to 3.386.029, par svarīgāko rūpniecības uzņēmumu nacionālizēšanu un agrārreformu izteikušies 8.896.105, pret 2.634.446, un trešajā jautājumā par Polijas rietumu robežu noteikšanu gar Baltijas jūru, Oderu un Neises upi izteikušies 2.634.446, bet pret nobalsojuši 995.854.

The Stars and Stripes

Bandīti nogalina 22 Polijas žīdus

Varšavā, 12. jūlijā (AP). — Žīdu masu bēgšanai no Polijas šodien vēl īpašu izskaidrojumu deva tas, ka nelikumīgas bandas uz ceļiem un dzelzceļiem starp Lodzu un Breslavu nogalinājušas 22 žīdus. Polijas žīdi noteikti pārdzīvo jaunu vajāšanu vilni, ko izraisījis žīdu grautiņš Kjelcē, kur nogalināti 40 žīdu. Ziņojumi rāda, ka antisemītisma vilnis izplatās pa visu zemi. Valdība izlieto bruņotus automobiļus un pastiprinātus milicijas spēkus, lai pasargātu žīdus. Žīdu draudzes, kas izkaisītas pa visu zemi, sākušas celt ap mājām barikādes, lai aizstāvētos pret bandītiem.

The Stars and Stripes

Pārmeklēšanā apcietināti bijušie Dachavas iemītnieki

Heidelbergā, 13. jūlijā. Oficiāli paziņots, ka pagājušā nedēļā 820. militārās policijas rota **Bambergā** 3 māju pārmeklēšanās apcietinājusi 15 vīriešu un 3 sievietes par nodarbošanos ar melnirdzniecību.

Vienā no šīm pārmeklēšanām apcietinātie visi bijuši Buchenvaldes, Mauthauzenas un Dachavas koncentrācijas nometņu iemītnieki.

Izņemot vienu jaunu vāciešu, visi aizturētie bija DP, un lielākā daļa no tiem ienākuši amerikāņu joslā nelikumīgi. Militārās policijas virsnieki, kas vadīja pārmeklēšanas, paskaidro, ka apķīlāti fotoaparāti, pulksteņi, viskijs, okupācijas nauda, kafija, sviests un cita kontrabanda, kuŗas kopvērtība melnā tirgū būtu apmēram 9000 dolaru.

Pirmajā pārmeklēšanā policija arestēja poļu DP Valteru Novaku, par kuŗu apgalvo, ka tas bijis vadonis 6 citiem, kas arī aizturēti. Divi no aizturētiem, par kuŗiem policija izsakās, ka tie nav iejaukti melnirdzniecībā, atkal atbrīvoti. Trīs aizvesti uz vācu cietumu. Kādai vācu sievietei, kas bija ar tiem, sniegta palīdzība pret veneriskām slimībām un tai pavēlēts atstāt pilsētu.

Otrā pārmeklēšanā 4. jūlijā apcietināti 6 ukraiņu DP, kāds bijušais „SS" kaŗavīrs un 1 sieviete — čechu DP. Kontrabandas mantās, kas uzietas šajā pārmeklēšanā, bija 30 pudeļu viskija un ASV armijas uniformas.

„SS" vīrs, ko raksturoja par „fanātisku nacistu, kas atsakās ticēt tam, ka nacistu režīms būtu beigts," ievietots vācu cietumā. Čechiete aizsūtīta atpakaļ uz Čechoslovakiju un pārējie paturēti policijas ieslodzījumā. **The Stars and Stripes**

Mums raksta

LSK paskaidrojums

LCP un LCK oficiozā „Tēvzeme" 3. jūlija numurā ar šifru „A. Šv." ievietots raksts „Vārdi un darbi", kurā izteikti pārmetumi LSK un tā vadībai amerikāņu joslā. Raksts visvairāk balstoties uz direktora Liepiņa jūnija sākumā Eslingenas latviešu kolonijas informācijas sapulcē teiktās runas konspektīvu atreferējumu presē.

Kādi ir pārmetumi, kas izteikti minētā rakstā? Citēsim autoru pašu: „Grūtības (LCK) radīja arī tās latviešu organizācijas emigrācijā, kas bija nodibinātas agrāk un kuru rīcībā bija lielas materiālas vērtības. Te pirmā vietā jāmin Latvijas nacionālā komiteja Lībekā un LSK. Tās atsaucas uz savām iegūtām vai iedomātām tiesībām. Tām visām bija kopīgs tas, ka viņas nebija vēlētas emigrācijā, bet centās atvasināt savas pilnvaras vai nu no spēkā vairs neesošiem vai svešas varas radītiem tiesību avotiem."

Ir tiesa, ka LSK ir daudz vecāka organizācija par LCK. Tas nodibināts 1918. g. 20. novembrī un uz saviem pleciem iznesis jo lielas grūtības brīvības cīņu laikā, veicot lielu un svētīgu darbu mūsu tautas labā arī visā Latvijas brīvvalsts laikā. LSK darbojas uz Latvijas likuma pamata un tam nav vajadzējis un arī nevajaga atvasināt savas pilnvaras „no spēkā vairs neesošiem vai svešas valsts varas radītiem tiesību avotiem." Nav arī tiesa, „ka nacionālais SK nevar darboties, ja attiecīgai nācijai nav suverēnitātes par savu teritoriju", jo noteikumos par nacionāliem SK, kas pieņemti 1887. g. konferencē Karlsruē un kas spēkā vēl šodien, tādu nosacījumu nav. SK var būt tikai valstīm, bet ne nācijām, kā to domā raksta autors, un kamēr Latvijas valsts eksistence nav izbeigta ar starptautiski atzītu aktu, tikmēr pastāvēs arī LSK. Tas ne tikai eksistē un darbojas, bet joprojām cieši sadarbojas ar starptautisko SK, ASV un citu valstu SK un arī ar Sabiedroto okupācijas varas organiem.

Nav saprotams, kādas grūtības, par kurām runā autors, Latvijas SK ar savu darbību trimdā būtu sagādājis LCK. LSK ir atturējies no LCK kritikas, lai gan tās atsevišķu locekļu nostāja un izturēšanās pret LSK ne vienmēr bijusi draudzīga, kā tas būtu bijis dabīgi divi radniecīgu organizāciju starpā. Cerams, ka ar LSK priekšniecības un galvenās valdes pēdējā laika rīcību būs novērstas katras šaubas kompetenču jautājumā. Tālākais pārmetums ir tas, ka LSK emigrācijā neesot vēlēts un tātad nedemokratisks. Arī te autors kļūdas. LSK priekšniecības un galvenās valdes locekļi ir ievēlēti likumā paredzētā kārtībā un darbojas viņiem piešķirto pilnvaru ietvaros. Arī pilnvaroto institūts nerunā pretī ne likumam, ne starptautiskai praksei. Darbam Vācijā pielaistie ārvalstu SK, to vidū arī pats Starptautiskais SK, še darbojas ar deleģētām personām.

LSK amerikāņu un franču joslā darbu sāka tad, kad vēl nebija citu organizāciju. Tikai vēlāk, nodibinoties vietējām komitejām, daļu rūpju tās pakāpeniski pārņēma uz sevi. Principiālo jautājumu kārtošana arī pēc tam ilgu laiku palika SK ziņā. To liecina daudzie iesniegumi DP tiesību, uztura, pārvietošanas, darba u. c. jautājumos. Tāpat LSK piedalījies uzbrukumu un apmelojumu atspēkošanā, kas laiku pa laikam parādījās presē un bija vērsti pret Baltijas tautām. Par savu vissvarīgāko pienākumu LSK uzskatīja karavīru atbrīvošanu no gūsta. Ārpus iesniegumiem vietējām okupācijas iestādēm jau pag. g. 4. jūlijā Sabiedroto virspavēlniekam ģenerālim Eizenhauēram LSK amerikāņu joslā iesniedza plašāku memorandu, apgaismojot apstākļus, kādos latvieši nokļuva vācu bruņoto spēku sastāvā. Kopš tā laika rūpes par mūsu karavīriem turpinātas, līdz sākās viņu atbrīvošana. „A. Šv." pārmet, ka amerikāņu joslā karavīrus atbrīvo tikai pēc individuālas pārbaudes, kurā viņiem jāpierāda, ka tie mobilizēti un nav iestājušies brīvprātīgi, pie kam atbrīvošanas dokumentos kā traips paliekot atzīme, ka N. N. bijis „SS" vīrs, un jautā, vai LSK dienviddirekcija nav izdarījusi kādu taktisku kļūdu, nepareizi apgaismojot vai noklusējot dažus faktus, kas tagad atriebjoties.

Skaidrību te vislabāk dabūsim, citēdami ģenerāļa sēra Morgana atbildi uz kādu LSK lūgumu DP tiesību jautājumā karavīriem: „... starpība pie apiešanās ar latviešu bij. karavīriem, kāda pēc jūsu apgalvojuma pastāv, salīdzinot angļu un amerikāņu okupācijas joslas, bez šaubām ir šo joslu politikas un DP klasificēšanas atšķirības secinājums, par ko UNRRA'i nav kontroles tiesību." — Arī „A. Šv." savā rakstā saka: „... parasti nemaz nav iespējams noteikt, kādi cēloņi izraisījuši tādu vai citu okupācijas iestāžu rīcību un cik liela nozīme bijusi mūsu kopējām pūlēm. To noskaidros vēsture, kad būs pieejami lielvalstu archīvi un šī laikmeta akti." Patiesība ir tā, ka arī amerikāņu joslā baltiešu atbrīvošanas komisijām doti norādījumi par angļu joslai analogiem ierakstiem atlaišanas dokumentos.

Ka LSK visā šajā darbā bijuši līdzgaitnieki un darba sekmētāji, to LSK vadība nekad nav noliegusi, nedz mēģinājusi pušķoties ar svešām spalvām, kā to apgalvo „A. Šv.," bet gan vienmēr to izcēlusi un pasvītrojusi. Arī informācijas sapulcē Eslingenā LSK direktors R. Liepiņš vairākkārt pārliecinoši pasvītroja, ka sasniegtie rezultāti bijuši iespējami, vienīgi pateicoties LSK, dažādo komiteju un atsevišķu personu koordinētām pūlēm. LCK vicepriekšsēdis A. Kacens par veikto darbu savukārt pateicās R. Liepiņam.

„A. Šv." par apmierinājumu jāsaka, ka uztraukums par „visas sociālās aprūpes darba nodošanu ASV joslā LSK" ir bez pamata. Ne LSK to ierosinājis, nedz Šveicē par to lemts. Ja „Tēvzemē" R. Liepiņa runas attiecīgā daļa būtu pilnīgāk atreferēta, tad būtu redzams, ka summa, par kuru ir runa, atvēlēta Starptautiskam Sarkanam krustam un, pēc sūtņa A. Bīlmaņa norādījuma, tā izlietojama latviešu pārvietoto personu papildu aprūpei, un ka par šo naudu SSK iegādās drānas, apavus, medikamentus un citas lietas. Arī grāmatvedības un norēķinu pārbaudei, kā zināms, pie LSK pastāv statūtos paredzētā kārtībā ievēlēta revīzijas komisija. — Mag. oec. **J. Labsvīrs**, LSK informācijas daļas vadītājs, Uhlandstr. 7, Esslingen/Neckar, Wttbg. (14a).

Pēdējais laiks

Vienīgi balstīdamās uz brīvas kritizēšanas tiesībām, demokratijas kļuvušas lielas. Vienīgi brīvi izsakot savas domas par to, kas, šķiet, nav kārtībā, radīta ass, ap ko demokratiskā iekārta darbojas. Tāpēc nesaprotama to mūsu tautiešu nostāja, kas katru pretēju domu cenšas apzīmēt par tautas vienības šķelšanu.

Mūsu vadība pašreiz darbojas visgrūtākos apstākļos, un rīcības iespējas tai ļoti ierobežotas. To saprot katrs. Tomēr ir lietas, ko latviešu vadībai vajadzēja spēt darīt, bet kur tikpat kā nekas nav izdarīts. Vispirms, tā pati latviešu apzināšana. Lielākās nometnēs ir kartotēkas, kas neviena nav pilnīga. Ir pagājis vairāk kā gads, bet pat centrālā kartotēka, kuras iekartošanu visi gaidīja ar lielām cerībām, uz pieprasījumiem atbild: „Pagaidām ziņu nav." Kad tad šis „pagaidām" izbeigsies? Ir gadījums, kur kādā lielākā nometnē Bavārijā bija saraksti par tautiešiem vairākos apriņķos. Pēc rakstiska pieprasījuma saņemta parastā nezināšanas atbilde. Bet kad, gadījuma dēļ, rakstītājs pats ieskatījās sarakstos, tas atrada savus tuviniekus. Šo gadījumu grūti citādi apzīmēt kā par nolaidību.

Daudz ir runāts par nepieciešamību katram iemācīties kādu praktisku arodu, valodu un sagatavoties ilgākai emigrācijai. Bet, ja paskatāmies, tad šajā ziņā padarīts maz. Valodu kursi notiek, bet pieredze rāda, ka tādu, kas tur iemācījušies kaut vai tik daudz angliski, lai varētu lasīt un saprast laikrakstus, tikpat kā nav. Šoferu kursos, kas arī visur izplatīti, vajadzētu nokārtot iespējas gūt praksi remontdarbnīcās, kas ir vēl svarīgāk, kā iemācīties spēkratu vadīšanu. Bet cik vietās tas darīts? Kur praktiskos arodos vairāk kas ir paveikts, tur tiešām jāpateicas nometņu vadībām, kas to pratušas. Svarīgi būtu pastāstīt arī citiem, kā organizācija paveikta, kā grūtības pārvarētas un vai amats kursantiem tiešām tiktāl iemācīts, lai tajā varētu nodarboties.

Pats grūtākais un svarīgākais jautājums ir emigrācija. Ir jau jauki, ka mūsu vadība mūs mierina, aicina nebraukt projām un, vajadzībai rodoties, solās ko pasākt, pagaidām tikai ievācot informāciju kurp braukt. Kāda šī informācija ir, to nezinām. Tāpēc mierinājumiem nav panākumu. Sūtņi Zariņš un Bīlmanis ir atkārtoti norādījuši nepaļauties uz drīzu atgriešanos Latvijā. Apstāklis, ka Latvijas pievienošanu Padomju Savienībai rietumu demokratijas nav atzinušas, nenozīmē, ka emigrācijas jautājums nav aktuāls. Atcerēsimies, ka ASV ilgu laiku neatzina Padomju Savienību, bet 1933. g. nodibināja ar to diplomātiskas attiecības. — Kamēr mūsu vadība nav devusi konkrētu informāciju par savu rīcību un iespējām emigrācijas jautājumā, mēs paliekam nezinā. Solījumi rīkoties vajadzības gadījumā ir fraze. Taisni tāpēc jau rodas tās baumas, ka cerības uz kaut kādu kopēju emigrācijas kārtošanu zūd, kas daudzus spiež meklēt individuālus izceļošanas veidus, kaut arī šiem tautiešiem, tāpat kā visiem citiem, kopēja emigrācija būtu vēlamāka. — **I. Rutenfelds**, Latvian DP Camp, Hotel „Wittelsbacherhof", Weissenburg, Bay. (13a).

Apkaļos baumu izplatītājus Vācijā

Berlīnē, 12. jūlijā (UP). — ASV, Anglija, Krievija un Francija nodibinājušas baumu apkaļošanas komisiju, lai savaldītu parādību, ko uzskata par organizētu vācu kustību un kas sēj nemieru okupācijas spēku vidū. Amerikāņu informācijas kontroles direktors ģen. Makklūrs (MacClure), paskaidrodams, ka šī komisija būs pakļauta tieši Sabiedroto kontrolkomisijai, izteicies: „Es būtu bijis ļoti pārsteigts, ja vācieši uzņemtu okupāciju gluži mierīgi. Joprojām ir pietiekami daudz nacistu un „SS" vīru, kam gribas sēt nemieru okupācijas spēkos. Es būtu ļoti pārsteigts, ja izrādītos, ka šādas baumas nav organizētas darbības sekas." Galvenais baumotāju nolūks ir bijis radīt nesaskaņas starp rietumu valstīm un Krieviju. Komentēdams kādu nesenu „Pravdas" uzbrukumu no Maskavas ar pārmetumiem, ka ASV un Anglija atbalstot un veicinot pretpadomju organizācijas, Makklūrs izteicās, ka amerikāņu joslā darīts viss, lai atturētu laikrakstus no tādu ievadrakstu ievietošanas, kas varētu radīt nesaskaņas jebkuru Sabiedroto valstu vidū. Viņš norādīja, ka tas ir viens no ļoti nedaudzajiem ierobežojumiem vācu preses brīvībai. Ja šo noteikumu pārkāpj, bet tas gan notiekot reti, tad laikrakstu soda. Viņš norādīja uz neseno rīkojumu par kāda Minchenes laikraksta samazināšanu uz 4 lappusēm par to, ka laikraksts bija kritizējis Čechoslovakijas metodes, izsūtot Sudetijas vāciešus. — 14 mēnešu pēc kara beigām AS Valstīs nobeigti sagatavošanas darbi pēdējo vācu karagūstekņu sūtīšanai atpakaļ uz māju. No visiem 370.000 vācu gūstekņu, kas bija ASV, tur vēl palikuši 175.000. Izņemot kara noziedzniekus un slimos, tos paredz aizvest no Amerikas līdz 22. jūlijam. Vienu daļu pēc īpaša nolīguma pārvedīs uz Angliju. ASV kongresam paziņots arī plāns samazināt līdz gada beigām amerikāņu gūstā esošo karavīru skaitu Vācijā no 141.000 uz apm. 3.000. — Anglijas augšnamā angļu bīskapi pieprasījuši atbrīvot lielāko daļu no 385.000 vācu karagūstekņiem, kas vēl atrodas Anglijā. **Kara ministra vietnieks paskaidroja, ka šī atlaišana jau uzsākta.** — ASV 3. armijas galvenais štābs ziņo, ka pēdējās dienās atbrīvoti 500 internēto vācu civiliedzīvotāju. Atbrīvošana turpināsies, kamēr būs atbrīvoti visi, kas varētu būt internēti nepamatoti. — ASV armijas pārstāvji **Frankfurtā** paziņojuši, ka saslimšana ar veneriskām slimībām karavīru vidū sasniegusi augstāko līmeni kopš kara sākuma un laikam gan visas amerikāņu militārās vēstures laikā. Galvenais armijas ārsts paskaidrojis, ka jūnijā ar veneriskām slimībām slimojuši 24 proc. karavīru. Šo parādību izskaidro ar augsto venērisko slimību skaitu vācu iedzīvotāju vidū, kas savukārt izskaidrojams ar to saimniecisko stāvokli un nacistu atbalstīto tikumisko valību. Uz ik 7,3 gonorrejas gadījumiem konstatēts 1 sifilisa gadījums. — Pēdējo 6 nedēļu laikā par publisku milināšanos ar vācietēm apcietināti 96 amerikāņu karavīri. **The Stars and Stripes**

Sludinājumi

Mana mīļā meitiņa

Liāna Viola Grimma,

dz. 1937. g. 28. decembrī, Latvijā, Rīgā, mirusi traģiskā nāvē 1946. g. 24. jūnijā Fišbachā pie Nirnbergas.

Sērojoša **māte**

Dievs tas Kungs deva,
Dievs tas Kungs ņēma,
Dieva tā Kunga vārds
Lai ir slavēts! 3065

Steidzīgi meklējam pirkt **latviešu mākslas un mākslas amatniecības darbus**, piemērotus reprezentātīvām dāvanām. Aprakstu ar cenu lūdzam adresēt: Latvian Representatives, Maierhof-Kaserne, Passau, Bayern (13b). 3058

Personas, kas 44. XI un XII bija ģen. Kureļa vien. ltn. Rubeņa bat. un cīnījās pret vāciešiem Ugāles un apkārtnes mežos, lūdz ats. **Jānis Stalts** no Priekules p.: Latvian Camp, Märzfeld, Moorenbrunn über Feucht, Bayern (13a). 2940

Personas, kas 44. g. vasarā cieta no vāciešiem Salaspils konc. nometnē un bija C 8 barakā, lūdz ats. **Jānis Stalts** no Priekules p.: Latvian Camp, Märzfeld, Moorenbrunn ü. Feucht, Bayern (13a). 2941

15. div. karavīri! Par Gunāru Gulbi, dz. 26. 13. 4. Rīgā, lūdz z. māte Eleonora Gulbe: Central DP Camp, 3-37, Würzburg, Bayern (13a). 2705

Par gaisasp. izp. **Gunāru Putniņu**, dz. 27. 19. 3. Rīgā, 45. 6. 2. bija Kurz., FP L 13265 Lg. Pa. Berlin, lūdz z. **Jānis Putniņš**: DP Camp 224/F, Ohmstede, Oldenburg i. O. (23). 2554

Vecākus un māsu stud. med. Dainu Bērziņu, 44. 3. 10. bija Rīgā, m. cand. oec. Tālivaldis Bērziņš: Baltic Camp, Seedorf b. Zeven, Kr. Bremervörde (23). 2768

Par Voldemāru Varku, dz. 25. 12. 7., ies. kaŗadien. 44. 2. 8. Rīgā, 45. g. janv. bija Rakonicā, NSKK-Motorschule, lūdz z. vecāki: Kārlis Varks, Münchenerstr. 85, Dachau, Bayern (13b). 2201

Visvaldi Blumbergu, dz. 26. 1. 6., bija slimn. Gerā, Thür., aizvests uz Franciju 45. 25. 6., meklē tēvs **Visvaldis Blumbergs**: bei Bode, Neuestr., Bad Gandersheim, Harz (20). 2208

Par kar. Nikolaju Beikertu, dz. 12. 10. 12., no Rīgas, bija skolot. Bolderājā un 44. g. nov. Konicā — 15. Ers.-Batl., lūdz z. māsa Lidija Rozena: Parkstr. 15, Esslingen-Neckar, Wttbg. (14). 2307

Kapr. **Jūlija Eduarda Vēveri**, dz. 08. 9. 2. Sinoles pag., FP 24300 c, bija Liepājā, Luftschutzpol., meklē sieva **Lilija Lūcija Vēvere**, dzim. Briede, no Rīgas, Rumpmuižas ielas: Kapuzinerstr. 23, Bamberg, Bay. (13a). 1746

Janumieši! Par v. v. Pēteri Zemzaru, dz. 13. 16. 3., bija 33. p. 2. b. 8. r. vada k-ris, 45. 28. 2. ievain. Libgustu tuvumā Pomerānijā, it kā nos. uz slimn. Neibrandenburgā, lūdz z. brālis Dr. J. Zemzars: Kornmarkt 4, Schleswig (24). 2630

Gaisasp. izp. **Kārli Neilandu** meklē **Elza Neilande:** Latvian Camp, Ohmstede, Oldenburg (23). 2770

Par Ludvīgu (Ludi) Bērziņu, dz. 29. 9. 2. Rīgā, izpal. Annas Brigaderes Tērvetes Spridīšos, lūdz z. māte V. Bērziņa no Rīgas, Kastrānes 4: UNRRA Team 143, DP Camp, Waldwerk, Passau, Bayern (13b). 2670

Minnu Kronbergu, dz. 77. 3. 5., līdz 45. 19. 5. bija Redefinā, m. O. Aumeģe: DP Centre 2, Gasthof zur Post, Geesthacht (24). 2567

Piederīgos no Rīgas meklē 58 g. v. Konstantīns Meldriņš: Marlistr. 104, Lübeck (24). 2533

Par dēlu gaisasp. izp. **Imantu Krūmiņu**, dz. 27. 11. 6. Elejas pag., FP L 08846 Lg Po Königsberg, 45. 22. 1. bija Ventas lejasg., lūdz z. **Jānis Krūmiņš:** Latvian Committee, Asylstr. 10, Weiden, Opf., Bayern (13a). 2589

Eduardu Galviņu, dz. 26. 26. 5. Daugavpilī, meklē **vecāki:** Central Latvian DP Camp, H. 10-23, Würzburg, Bayern (13a). 2097

Par vīru 19. div. kapr. **Jāni Lindenfeldu**, dz. 12. 23. 2., no Rīgas, 45. I bija vesel. uzlab. r. Bērentā, lūdz z. sieva **Hilda Lindenfelda**; par 19. div. sm. art. serž. **Jāni Spriņģi**, dz. 18. 5. 12., no Rīgas, 44. XII bija Kurz., lūdz z. māte **Milda Spriņģe:** Becelaere Kaserne, Esslingen/Neckar, Wttbg. (14a). 2674

Radus un paziņas m. **A. Ziemelis**, arsenāla darb. no Rīgas, Hospitāļu 16—16: Artillery Barracks, 11-22, Lübeck (24). 2644

Voldemāru Ošu, dz. 06. 12. 3., un Albertu Krēsliņu no Ļaudonas pag. m. **Augusts Osis** no Kārļu pag.: Major-Humser-Str. 4, München-Grünwald, Bayern (13b). 2586

Par **Ansi Richteru**, dz. 14. 8. 10., no Gaiķiem, 44. 25. 7. bija 19. div. ves. r. Jelgavā un it kā pārv. uz slimn. Vācijā, lūdz z. māsa **Emma Āriņa:** Stuttgarterstr. 24-4, Esslingen/Neck., Wttbg. (14a). 2607

Māsasmeitu **Dzidru Preisu** dzim. Niedru ar vīru **Otomāru** no Pļaviņām m. **Pēteris Šmits** no Daugavpils; **Olgu Birkmani** dzim. Palemani no Jelgavas apr. Lielsapatām, **Jāni Palemani** no Rīgas, Zigfr. Meierovica b. 13-10, un **Jāni Vigantu** no Valmieras m. **Emilija Palemane** no Pļaviņām: DP Camp 5 a. Team 168, Erbendorf, Bayern (13a). 2871

Par **Leonhardu Ozoliņu**, dz. 11. 26. 9., no Rīgas Anniņmuižas, bija Dancigā štābā, pēd. z. 45. g. febr. no Lauenburgas, lūdz z. vecāki **Matiss** un **Olga Ozoliņi:** Latvian DP Camp. Altneuhaus b. Vilseck. Kr. Amberg, Bayern (13a). 2756

Leģ. **Ādolfu Zinkeviču**, dz. 24. g. Līvānos, bija 15. div. pie Meklenburgas, māsu **Benitu Nutovcu**, dz. 17. g., ar bērniem **Vilni un Verneru** no Rīgas, vecākus **Salomiju** un **Jāni Zinkevičus** no Līvāniem, 45. g. bija Rostokā, m. **Jūlija Muižniece:** Latvian DP Camp, Dengkofen, Post Mengkofen über Straubing, Bayern (13b). 2872

Intu Alisi un Mariju Ķikānes no Rīgas, Rumpmuižas ielas, m. Augusts Ķikāns: DP Center, H. 68, Meerbeck, Kr. Stadthagen (21). 2708

Kaŗ. **Jāni Bērziņu**, dz. 24. 28. 6., no Carnikavas, bija 15. div., 45. 20. 4. Tīringijā saņ. amerik. gūstā, m. brālis **Valdis** un **Katrīna Stroda:** Schlössleweg 1, Kempten, Bay. (13b). 2870

Karavīri! Par 15. div. 34. p. v. v. Zvirgstu, Grīnbergu, Arturu Lāci, dz. 15. 11. 12., FP 39173, 45. 21. 1. bija Sofienvaldē, visi redzēti vēl kopā pie Jastrovas un Landekas, un 19. div. 43. p. kapr. Nikolaju Šalku, dz. 14. 13. 4., FP 36164 A, 45. III bija Kurzemē ar basketbol. Rozenbachu, lūdz z. A. Lācis un Vilma Šalka: Johannisstr. 11, Welden, Opf., Bayern (13a). 2869

Piederīgos m. **Tamāra Sniedze** no Ļaudonas Aizsiliņiem: **Auf der Weide 20, Marburg/Lahn (16).** 2895

Konstantīnu Džonsonu, dz. 18. 24. 10., no Rīgas, L. Altonovas 19, bija Freienvaldē, FP L 06997 Lg Pa Berlin, **Erichu Džonsonu**, dz. 08. 17. 3., no Ogres, bija 19. div. Kurzemē, un **Genadiju Kraukstu**, dz. 24. 25. 11., no Rīgas, L. Altonovas 19, bija „Strālo", m. **Emīlija Džonsone:** DP Camp 2 „Saule", Geesthacht (24). 2893

Par **Emīlu Baumani**, dz. 25. g., no Rīgas, bija darbadien. Siltā, vēlāk šof. 15. div. št. un 45. III Gotenhafenas-Dancīgas apk., un gsp. izp. **Gunāru Baumani**, dz. 27. g., no Rīgas lūdz z. vecāki — **Kārlis Baumanis:** Becelaere-Kaserne, Bau I, Esslingen-Neckar, Wttbg. (14a). 2868

Valdemāru Grīnvaldu, dz. 24. 1. 9., no Cesīm, smagi ievain., 45. IV evakuēts no Feldenas kara slimn. Austrijā, m. māte **Marija Grīnvalda:** Latvian Camp, Hanau/Main (16). 2978

Sievu **Mirdzu Reču** no Rīgas, Laboratorijas 4, m. **Oto Rečs:** UNRRA Team 295, Latvian Camp, Seedorf, Post Zeven, Bez. Bremen (23). 2698

Par **Adeli Putriņu,** dz. 12. 27. 10., ar bērniem **Ojāru,** dz. 33. 26. 4., **Eduardu,** dz. 41. 20. 4., un Ausmu, dz. 45. 7. 2., bija Prāgā, lūdz z. vīrs **Eduards Putriņš:** Schützenberg 9, Detmold, Lippe (21). 2477 a

---

Piederīgos m. **Oļģerts Žvīgulis,** dz. 23. 20. 2. Umurgas p., un **Aleksandrs Vigups,** dz. 21. 14. 7. Pļaviņu p.: DP Camp, Bahnhofstr. 154, Haag, Bayern (13b). 2922

Leonu Dāvīdu **Vīksni,** dz. 23. 22. 1., m. **Elga Millere-Zušmane:** DP Camp, 13-5, Memmingen, Bayern (13b). 2923

Brāli Laimoni Grīnšteinu, dz. 17. 24. 10., no Kastrānes m. **Skaidrīte Zārda:** Fliegerhorst, 7-46, Memmingen, Bayern (13b). 2924

Brāļus — brīvmāksl. **Antonu Mētru** no Balviem un Abrenes fin. kas. vadīt. **Aleksandru Ķiploku** no Vecgulbenes, māti **Karlīni Ķiploku** dzim. Rinkveilu no Galgauskas un māsu **Zelmu Cepurīti** dzim. Ķiploku no Vecgulbenes m. **Austra Dzelzkalne** dzim. Ķiploka: DP Camp „Venta", Essern über Uchte, Bez. Bremen (23). 2925

Piederīgos m. **Leons Cacurs** no Silajāņu pg. un **Aleksandrs Ceplis** no Višķu p.: DP Camp 8/10, Reichswerke, Bar. 20 a, Hallendorf üb. Braunschweig (20). 2926

Māti Mariju Otsi dzim. Hauku no Rīgas, L. Nometņu 62, m. Linda Hendriksone: DP Camp, Wendelhöfen, Bayreuth, Bayern (13a). 2927

Pēteri Škirmantu no Zvirgzdenes pag. ar sievu **Virginiju,** dz. 10. g., un bērniem — 13 g. v. **Vilhelmu,** 10. g. v. **Patriciju** un 8 g. v. **Leontīni,** kas 45. III it kā bija Lībenavas (Spreewald) nom. pie Berlīnes, **Mariju Piliniku,** apm. 22. g. v. un **Leonīdu Škirmantu,** dz. 25. g., no Zvirgzdenes p., 45. II it kā bijis pie „OT" elektromont. Tīringā, m. brālis **Nikolajs Škirmants:** Latvian DP Camp, Walderseestr. 36-4, Lübeck (24). 2928

Dēlu **Arturu Celmiņu,** dz. 07. 13. 4., no Rīgas m. **Emīlija Celmiņa:** Walderseestr. 35-3, Lübeck (24). 2929

Gsp. izp. **Elmāru Zvaigzni,** dz. 29. 20. 7. Rīgā, m. **Minna Zvaigzne:** b. Agner, Mühlbergstr. 1 a, Esslingen-Neckar, Wttbg. (14a). 2930

Piederīgos m. **Edgars Sudrabs,** dz. 26. 11. 3., no Liepājas, **Voldemārs Pulšelis,** dz. 13. 14. 9., no Rīgas, **Vitolds Berkolds,** dz. 24. 17. 8., no Beļavas, **Jānis Koškins,** dz. 27. 13. 3., no Baldones, **Antons Borsuks,** dz. 16. 23. 10., no Pasienes, **Ērika Borsuka,** dz. 23. 20. 11., no Istras un **Herta Lejiņa,** dz. 28. 15. 7., no Gostiņiem: Latvian Camp, Rosalie-Kas., 4-13 b, Braunschweig (20). 2931

Brāļadēlu **Vili** Elmāru **Svekri,** bija Zachavā, m. **Marija Siļe:** DP Camp 24, Reppner ü. Lebenstedt (20). 2932

Kaŗ. **Reinhardu Vītolu,** dz. 25. g., no Daugmales Rijniekiem m. **Mārtiņš Lūsis; Ņinu Meijeru** no Rīgas, Marijas 83/85-20, m. **Emīlija Kiršteina** no Stopiņu Līdumniekiem: Latvian Camp, Deensenerstr., Stadtoldendorf, Kr. Holzminden (20). 2934

Ltn. **Klaudiju Zībertu,** radus un paziņas m. **Irma Zīberte-Šabiroska** no Rīgas: Marienstr. 6, Helmstedt (20). 2936

Elfrīdi Smalko, dz. 20. 17. 1., no Ādažu p. m. **Aleksandrs Smalkais:** DP Camp 1208, Rendsburg (24). 2937

Par 15. div. kapr. **Richardu Pētersonu,** dz. 23. 17. 7., no Limbažiem **lūdz z. A. Pētersons:** UNRRA Team 167, Latvian Camp, Rothenburg o. T., Bayern (13a). 2938

Par Miķeli Staltu, apm. 38-40 g. v., no Rīgas un **Voldemāru Pliukšu** no Liepājas, Ūdeņu 33, apm. 19-20 g. v., 44. g. vasarā bija 15. div. Polijā, lūdz z. **Jānis Stalts** no Priekules p.; par kaŗ. Richardu Paškovski, dz. 21. vai 22. 9. 9. Vecsaules Pļavniekos, lūdz z. **Leontīne Traumane; Maigu** Ilgu **Trumpu** dzim. Riņķi, dz. 22. 8. 5. Pāles p., no Rīgas, Krāsotāju 24 a-16, bija Marienburgā, m. vīrs **Oļģerts Trumps:** Latvian Camp, Märzfeld, Moorenbrunn ü. Feucht, Bay. (13a). 2939

Piederīgos m. **Tilla Gavare** no Meirānu pag. nama: bei der Kriegersiedlung 7, Nördlingen, Bay. (13b). 2906 a

---

Jāni Ļutu, dz. 25. 7. 5. Skaistas pag., m. **Andrejs Ļuta;** par **Pēteri Veceli,** dz. 17. 13. 1. Skaistas p., 44. IX bija pie Dundagas, kureliešus lūdz z. brālis **Vladislavs Vecelis:** DP Camp, Chieming, Kr. Traunstein, Bay. (13b). 2906

Vīru **Franci Tutinu,** dz. 00. 16. 4., no Zvirgzdenes pag. un māsasdēlu **Jāzepu Beinaroviču,** dz. 26. g., no Pampaļu pag. m. **Veronika Tutina** dzim. Seipulniece: DP Camp, UNRRA Team 69, Hotel Reichshof 16, Bad-Mergentheim, Wttbg. (14a). 2907

Radus un paziņas m. **Tālivaldis** Modris **Jurenovskis** no Liepājas; **Zigurdu Ērgli** un **Jāni Platupu** no Inčukalna m. **Pēteris Vēveris:** Deensenerstr. 22, Stadtoldendorf, Kreis Holzminden (20). 2908

Piederīgos m. **Boļeslavs Pudžs,** dz. 19. 11. 4., no Aizkalnes Riekstiņiem: Baltic DP Camp, 202-21, Königsdorf ü. Wolfratshausen, Bay. (13b). 2909

Dēlus **Vilciņus — Tālivaldi,** dz. 22. 11. 11., un **Emīlu,** dz. 24. 12. 6., bija Kurzemes fr., m. **Natalija Vilciņa:** Latvian DP Camp, Giften, Sarstedt b. Hannover (20). 2910

Jāni Prinduli, dz. 05. 18. 4., no Rīgas, Valdemāra 49-2, m. **Miledija Freiere:** b. Agner, Mühlbergstr. 1 a, Esslingen/Neckar, Wttbg. (14a). 2911

Leģ. **Bernhardu** un **Rūdolfu Vilkus** no Gaujienas pag. un ltn. **Jūliju Daugavieti** no Rīgas m. inž. **Hermanis Vilks** Zviedrijā; **Liepiņus** — sievu skolotāju **Austru** dzim. Pastoru un brāli **Ēriku,** dz. 09. 30. 6., ar sievu **Austru** dzim. Krūmiņu m. inž. **Hugo Liepiņš:** DP Camp, Börnsen, Hamburg-Bergedorf (24). 2912

Hildu Šmalcu dzim. Freieru, dz. 13. g. Dikļos, no Rīgas, Tallinas i., m. māsa **Miledija Freiere:** bei Agner, Mühlbergstr. 1 a, Esslingen/Neckar, Wttbg. (14a). 2913

Piederīgos m. **Ludvīgs Buivids** no Taurkalnes: Baltic Camp, Hammerweg b. Weiden, Opf., Bayern (13a). 2867b

---

Tēvu Ernestu un māti Emmu Mūrmaņus no Lubānas Kaktiņiem m. Pēteris Mūrmanis: DP Camp 6, Börnsen, Hamburg-Bergedorf (24). 2915

Radus m. **Ernests Kleinšmits** no Dunalkas pag.: Latvian Camp „Antwerp", Flensburg (24). 2916

Radus m. **Lidija Akermane** dzim. Strunga: DP Camp, Lindenstr. 21, Liebenburg ü. Goslar (20). 2917

Jūrn. **Alfredu Ozolu,** dz. 18. 8. 2. Rīgā, bija Waren Müritz Meklenburgā, m. **Marjana Ozola** no Rīgas, Tallinas 30-4: Bismarkstr. 25-2, Lübeck (24). 2918

Arvīdu Kaupmani, dz. 23. 29. 7., no Liepkalnes p. m. **Aina Killa:** Mühlstrasse 14, Esslingen/Neckar, Wttbg. (14a). 2919

Ansi un **Paulīni Olainiekus** no Jelgavas, 44. g. rudenī bija Kurz., radus, draugus un paziņas m. **Valdis Gudrais** no Rīgas: Mühlbergstr. 23, Esslingen/Neckar, Wttbg. (14a). 2920

Piederīgos un draugus m. **Teodors Šuķis,** dz. 06. 3. 10, no Rīgas: Latvian Camp „Venta", Diepenau 94, über Uchte (23). 2921

Par dēliem leģ. **Alekseju,** dz. 25. 9. 4., bija Hradischko, Post Stiechowic pie Prāgas, un Štetinē, un **Nikolaju Hercenbergu** no Rīgas, dz. 20. 19. 11., 45. 5. 1. aizbr. no Šverinas, Meklenb., uz Tornu, un **Eiženiju Filipovu** no Rīgas, dz. 00. 2. 1., ar dēlu **Sergeju,** apm. 3 g. v., bija Nīrnbergā un Bunzlau-Wissau, Niederschles., lūdz z. **Aleksandrs Hercenbergs:** Latvian Camp 2 „Saule", Geesthacht bei Hamburg (24). 2985

Piederīgos m. **Austra Raminа** no Rīgas un Gulbenes: Latvian Camp „Antwerp", Flensburg (24). 2914

Paziņas m. **Gunārs Krautmanis,** dz. 25. 15. 1., no Ventspils: Baltic Camp, Hammerweg b. Weiden, Opf., Bayern (13a). 2867c

---

Piederīgos m. **Augusts Apermanis,** dz. 25. 1. 8., no Plānīcas p.: Baltic Camp, Hammerweg b. Weiden, Opf., Bayern (13a). 2867d

---

Piederīgos m. **Jūlijs Mednis** no Dzērbenes: Baltic Camp, Hammerweg b. Weiden, Opf., Bayern (13a). 2867e

---

Piederīgos m. **Arkādijs Svarinskis,** dz. 20. 24. 9., no Rīgas: Baltic Camp, Hammerweg b. Weiden, Opf., Bayern (13a). 2867f

---

Leģ. **Alfredu Dombrovski,** dz. 23. 19. 4., 44. III bija Štetinē, m. māte **Viktorija Dombrovska:** DP Camp „Insula", Strub-Berchtesgaden, Bayern (13b). 2960

Eduardu Segliņu no Teteles p., **Āriju Rulli** ar dēlu **Ojāru** no Rīgas, **Jāni Kreicbergu** no Bārtas m. **Kārlis Segliņš** no Jelgavas: DP A. C. 1226, Fliegerhorst, IV-108-1, Grossenbrode (24). 2961

Veru Rutmani no Balviem m. **Oskars Rutmanis** no Balviem; piederīgos m. **Alberts Gurtiņš** no Vīksnas p. un **Arturs Birzmanis** no Kacēnu pag.: DP Camp 224 F, Ohmstede, Post Oldenburg (23). 2967

Piederīgos m. Konstantīns Sventeckis, dz. 26. g. Makašēnu Zeltiņos: Latvian DP Camp, Esslingen/Neckar, Wttbg. (14a). 2968

Radus un paziņas m. **Arvīds Meļņikonis,** dz. 14. 1. 3. Bauskā, no Rīgas, Elvīras 4-7: Stuttgarterstr. 26-7, Esslingen/Neckar, Wttbg. (14a). 2969

Par **Ģertrūdi** Viktoriju **Zāli,** dz. 08. g., no Sakas Orgsalienas, pēd. z. 44. XI, lūdz z. **Nikolajs Austiņš:** DP Camp Antwerp, Westerallee, Flensburg (24). 2975

Jāni Krivko, dz. 17. g., ar sievu **Aldonu** dzim. Naģi, dz. 27. g., no Saldus m. tēvs **Antons Naģis:** Lithuanian Camp, 38, Meerbeck, Kr. Stadthagen (21). 2976

Albertu Auzeru no Lutriņiem un **Alfonsu Cielēnu** no Rīgas m. **Jānis Puliņš:** Latvian Camp, Bergenhusen, Kr. Schleswig (24). 2979

Lāci, bijis slimn. pie Drēzdenes kopā ar **Juri Falkenburgu,** dz. 21. g., no Skrundas, meklē māte **Ilze Falkenburga:** DP Camp 18, Barkenstr. 44, Greven, Westf. (21). 2980

Gsp. izp. **Ojāru Riekstiņu,** dz. 28. 19. 6., un **Vilni Bergmani,** dz. 28. 2. 3., m. vecāki: Latvian Camp, Börnsen b. Hamburg-Bergedorf (24). 2981/82

Verneru Krievānu, dz. 18. 17. 12., 45. III bija vesel. r. Bērentā, m. brālis **Ēriks Krievāns:** Latvian Camp, Z. 17, Marienschule, Langer Lohberg 6/8, Lübeck (24). 2983

Radus un paziņas m. **Jānis Ungurs** no Vecogres Damāriem, bija Bolderājā, Jomas 14; radus un paziņas m. **Jānis Visockis** no Rīgas, Limbažu 7; par ltn. **Vili Ješu** no Bauskas lūdz z. brālis **Valdemārs Ješa;** sievu **Zentu Odiņu** dzim. Cepurnieci u. c. radus un paziņas m. **Arvīds Odiņš** no Rīgas, Marijas 103: DP Camp, H. 63, Meerbeck, Kr. Stadthagen (21). 2984

Piederīgos m. kinomech. **Edgars Sulainis** no Bauskas; paziņas m. **Arturs Liniņš** no Neretas, bij. Pol. Nachr. Comp. 33: DP Camp 364, Latvian Group, Argonner-Kas., D — 116 Soest (21). 2986

Radus, cirka kollēgas un paziņas m. **Adriāns Lābans:** Latvian Camp, Hammerweg, Weiden, Opf., Bayern (13a). 2990

Piederīgos m. **Ella Reināte** no Bauskas Zeltiņiem; **Arnoldu Kalniņu,** dz. 18. 10. 11. Bauskas Riekstiņos, m. māte **Lidija Kalniņa:** DP Camp 364, Latvian Group, Argonner-Kas., D-82, Soest (21). 2987

Piederīgos m. **Kārlis Lapiņš** un **Kārlis Austriņš** no Vecpiebalgas, **Pēteris Zālītis** no Praulienas, **Jānis Zālītis** no Meirānu p. un **Paulis Lapiņš** no Vecpiebalgas: Latvian Camp „Venta", Essern ü. Uchte, Kr. Nienburg (23). 2988

Par māsu Nac. operas baleta solisti **Mirdzu Kārkliņu-Saldavu** un svaini glezn. kritiķi **Oļģertu Saldavu,** 45. VIII bija Dipoldisvaldē, lūdz z. **V. Žariņa:** Latvian Camp, Hammerweg, Weiden, Opf., Bayern (13a). 2989

Sievu **Annu Krūmiņu** dzim. Pakšinu no Bauskas un **Valiju Miķi** no Bauskas m. **Arnolds Krūmiņš:** Latvian Camp, Hammerweg, Opf., Bayern, (13a). 2991

Kar. **Miervaldi Purlīci** no Rīgas, Ģertrūdes 55, māsu **Martu Grestu** no Cēsu tbc sanat., operāc. māsu **Ēriku Konstantu** dzim. Pulksteni no Rīgas, bija b. H. Eschbach, Oberlauchringen b. Waldshut, Baden, un kar. **Voldemāru Bogomāzovu,** 45. 18. 2. bija vesel. r. Dancigā, m. **Olga Helmane:** Latvian Camp, Hammerweg, Weiden, Opf., Bayern (13a). 2992-5

Vecākus un māsu m. **Miervaldis Mūrnieks** no Rīgas, Augļu 10; Latvian Camp, Hammerweg, Weiden, Opf., Bayern (13a). 2996

Paziņas m. **Mintauts Ulmanis** no **Burtniekiem:** Latvian Camp, Hammerweg, Weiden, Opf., Bayern (13a). 2997

Piederīgos m. **Pēteris Skrastiņš,** dz. 27. 30. 5., no Kauguru p.: Latvian Camp, Hammerweg, Weiden, Opf., Bayern (13a). 2998

Edgaru Poli, dz. 26. 13. 2., no Rīgas m. vecāki: Latvian Camp, Hammerweg, Weiden, Opf., Bayern (13a). 2999

Kristapu Strāķi ar sievu **Ritu** un meitiņu **Lienīti** no Jaunjelgavas m. **Anna Ūdre:** Latvian Camp, Hammerweg, Weiden, Opf., Bayern (13a). 3000

Sievu **Ludmilu Vēršānu** un dēlu **Aivaru,** 45. g. sāk. bija Glashütte pie Drēzdenes, m. **Evalds Vēršāns** no Cēsīm: DP Camp, 37 a, Ohmstede, Oldenburg i. O. (23). 3001

Ernestu Kolbergu-Kaulenbergu, dz. 20. 11. 9. Dancigā, no Rīgas, Rūpniecības 15-10, m. vecāki — **A. Kolbergs:** UNRRA Team 188, Latvian DP Camp, Markt Neubeuern, Kreis Rosenheim, Bayern (13b). 3002

Piederīgos un paziņas m. **Ernests Kreišmanis** no Sējas Suliņām: UNRRA Team 58, DP Camp, Wolfsburg, Kr. Gifhorn. 3003

Lidiju Šmitu, dz. 22. 20. 1. Rīgā, un piederīgos m. **Oskars Ģeņģeris,** dz. 20. 22. 1. Lizuma p.: Am Schellenkamp 2-5, Osnabrück-Haste (23). 3004

Kaŗavīri! Par ievainoto ešelonu, kas 45. IV izsūt. no Neistrēlicas slimn. un nonācis krievu rokās, un **Manfredu Vēzi,** dz. 14. 4. 7., lūdz z. sieva **Lidija Vēze:** Latvian DP Camp, Fischbach b. Nürnberg, Bayern (13a). 3005

Kaŗavīri un gsp. izp., kas dien. 44. g. FP L 47362 Lg K Königsberg! Par Mintautu Veldi, dz. 27. 4. 1., no Ķeguma, bija Ķipsalā, lūdz z. tēvs V. Velde: Latvian Camp, Dobbenteich, Oldenburg i. O. (23). 3006

Jāni Vadzi, apm. 22 g. v., no Vestienas p., bija Beļģijā, m. **Jānis Abeltiņš:** Hotel Bahnhof, Z. 8, Wunstorf bei Hannover (20). 2942

Austru Kārkliņu ar dēlu **Jāni** no Liepājas, bija Mühlhausen/Thür., m. **H. Partens:** Landgrafen-Apotheke, Kassel-Bettenhausen (16). 2947

Induli Kāp u. c. kaŗavīri! Par **Valdi Strazdovski** lūdz z. **Ausma Strazdovska:** DP Camp, Börnsen, Hamburg-Bergedorf (24). 2949

Piederīgos m. **Foma Ivanovs** no Rīgas, dz. 25. 25. 3.: UNRRA Team 69, Schloss, I-67, Bad-Mergentheim, Wttbg. (14a). 2951

Almu Olšteini un brāli **Osvaldu Priedi** m. **Rūdolfs Priede:** Latvian DP Camp, Heiliggrabstr. 28, Bamberg, Bayern (13a). 2951a

---

Radus un paziņas m. **Jānis Gulbis** no Viļķenes: Latvian DP Camp, Heiliggrabstr. 28, Bamberg, Bay. (13a). 2952

Piederīgos m. **Ernests Salenietis** no Salienes Jansoniem: Klaus-Groth-Str. 25, Neumünster (24). 2955

Par **Pēteri Osi** no Trapenes Dambekalniem lūdz z. **Jānis Osis:** 1226 DP A. C., Fliegerhorst, Kichü 1, Grossenbrode, Holst. (24). 2957

Paziņas m. **Vitolds Bukovskis,** dz. 26. 30. 5., no Adulienas p.: Baltic Camp, Hammerweg bei Weiden, Opf., Bay. (13a). 2867

Frici Zikmani, dz. 21. 16. 10., no Dzērves p., m. **Roberts Zikmanis:** Baltic Camp, Hammerweg b. Weiden, Opf. Bayern (13a). 2867a

---

Par dēlu Ilmaru Dambergu no Liepājas, bija Dobelē, lūdz z. J. Dambergs: bei Hesse, Hohnsen, Kr. Hameln (20). 1734

Artur P.! Kur Tu paliki? Gaidu kādu ziņu. Labāk brauc pats uz Veidenu. **Osvalds.** 2740

Māksl. ak. audz. **Edgaru Vinteru** m. **Hugo Grotuss:** Hindenburg-Allee 39, Dillingen/Donau, Bayern (13b). 3048

Helmūtu Elmani, dz. 07. 30. 3., **Ēriku Rammi, Alīsi Kasparsoni, Fēliksu Rammi** un **Aleksandru Kasparsonu** m. **Ženija Jakobsona:** Baltic Camp, Dengkofen, Post Mengkofen, Kreis Dingolfing, Bayern (13a). 2828

Piederīgos m. **Kārlis Ābelītis,** dz. 18. 5. 9., no Pāles p., **Jēkabs Krikmanis,** dz. 13. 19. 4., no Grobiņas, **Pēteris Dzelzkalējs,** dz. 10. 18. 6., no Jelgavas, **Arvīds Bērztīss,** dz. 27. 5. 10., no Rūjienas, **Jānis** Arvīds **Braslis,** dz. 07. 24. 4., no Bilskas p., **Vitālijs Krivenaks,** dz. 22. 25. 1., no Briģu p., **Jānis Bite,** dz. 25. 7. 6., no Mārsnēnu p., **Konstantīns Daņilovs,** dz. 14. 25. 3., no Rīgas, **Visvaldis Kārkliņš,** dz. 26. 9. 1., no Skujenes p., **Jānis Ivanovs,** dz. 21. 28. 12., no Gauru p., **Kiriks Grigorjevs,** dz. 20. 15. 7., no Preiļu p., **Arvīds Germelis,** dz. 09. 26. 10., un **Alfreds Graumanis,** dz. 07. 4. 1., no Rīgas, **Staņislavs Jasunas,** dz. 09. 15. 4., no Liepājas, **Aleksandrs Kazāks,** dz. 26. 9. 10., no Smiltenes un **Pēteris Graudiņš,** dz. 18. 9. 4., no Kalsnavas p.: UNRRA Team 537, Latvian Camp, Wörth/Isar, Kr. Landshut, Bayern (13b). 3051

Milda Velmera! Virs jūs gaida Zviedrijā. Meklējiet vīzu, kas sen jau aizsūtīta uz Vāciju. Rakstiet **Meldrājam:** Latvian Camp, U-Schule, Neustadt, Holst. (24). 3049

Par kapr. ierind. techn. **Alfredu Baumani** no Liepājas lūdz z. **Jānis Rozēns:** Latvian Camp, U-Schule, Bl. 5, Neustadt, Holst. (24). 3050

Mariju Ķengu dzim. Garozu ar meitiņu **Āriju** no Slokas m. virs **Harijs** un **vīramāte; Voldemāru** Aleksandru **Dunduru** m. sieva **Austra Dundura:** bei Frau Nootbaar, Lutherstr. 2 a, Schleswig (24). 2148

Tautieši, kas strādājāt Zanovas sērk. f. Pomerānijā! Par **Gaidu Pakuli** ar māsu **Ilgu Lībieti** lūdz z. **Jānis Pakulis:** Baltic Camp „A", Knollstr. 1 c, Osnabrück (23). 2856

Gaidu Eglīti, dz. 21. 5, 1., no Rīgas, Pils ielas, slimoja ar nerviem, m. māte **Jūle Eglīte:** DP Camp, Jägerkaserne, Eichstätt, Bay. (13a). 2884

Piederīgos m. Roberts Smiltiņš no Jēkabpils, Jēkaba ielas: DP Baltic Camp, Hannover-Stöcken (20). 2773

Broņislavu Staudžu, dz. 17. g. IX, no Varakļāniem meklē brālis **Jūlijāns Staudžs:** DP Camp, Hotel „Krebs", Donauwörth, Bayern (13b). 2662

„Latviešu Vēstneša" izdevējs un atbildīgais redaktors — Publisher and Editor-in-Chief: Viktors Baltkājis. Redakcijas kollēģija: Aleksandrs Balodis, Viktors Baltkājis un Arturs Tīlmanis. Redakcijas adrese: „Latviešu Vēstnesis" (Latvian News Bulletin), Hotel Convikt, Dillingen/Donau, Bayern (13b).

„Latviešu Vēstneša" 2 mēnešu abonements ar piesūtīšanu maksā 8 markas, pusgada abonements — 20 marku. Atsevišķa numura cena 50 feniņu. Tuvinieku meklēšanas sludinājumi, publicējot vienreizēji, 3 markas un sludinājuma atkārtojums vēl 2 markas par meklējamo personu. Pārējie sludinājumi 2 markas par rindu. Pustreknā salikumā 50 proc. dārgāk. Precību sludinājumus nepieņem. Abonementu un sludinājumu maksājumi „Latviešu Vēstnesim" no amerikāņu okupācijas joslas piesūtāmi ar pasta pārvedumu pēc adreses: „Latviešu Vēstnesis", Hotel Convikt, Dillingen/Donau, Bayern (13b); no angļu joslas iemaksas piesūtāmas vai nu ierakstītās vēstulēs tieši izdevniecībai Dillingenā vai arī ar pasta naudas pārvedumu Lidijai Dravniecei, Latvian Camp „Frische Quelle", Hiddesen bei Detmold, Lippe (21), atseviški par to paziņojot izdevniecībai; no franču joslas iemaksas sūtāmas ierakstītās vēstulēs tieši izdevniecībai. Abonementi atjaunojami 2 nedēlas pirms to izbeigšanās. Maksājumus var nokārtot arī „Latviešu Vēstneša" pārstāvjiem, kuŗu vārdi un adreses publicēti laikrakstā. Par laikraksta savlaicīgu nesaņemšanu vai abonementa pārtraukšanu technisku iemeslu dēl izdevniecība atbildību neuzņemas. Neizlietotos manuskriptus autoriem nosūta atpakaļ, ja pielikta klāt sev pašam adresēta, ar vajadzīgām pastmarkām apmaksāta aploksne.

„Latviešu Vēstneša" pelņas tīro atlikumu izlieto latviešu bēgļu un kaŗavīru aprūpes vajadzībām.

Printed by Manz, Dillingen. — 11.650